

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK
Copyright

XXXVII. Nr. 21

Redakcija: Glenmore 5-7281

ANTRADIENIS, (Tuesday), KOVO (MARCH) 18 D. 1952 M.

Administracija: Glenmore 5-7068

10 CENTŲ

MALIKAS VEL PRADEDA NUO KALTINIMŲ

New Yorkas. — Paskutinėje Jungt. Tautų sesijoje Paryžiuje sudarytoji nusiginklavimo komisija pradėjo darbą. Komisijoj dalyvauja 12 kraštų. Jos pirmasis uždavinys sudaryti planą, pagal kurį visos valstybės praneštų Jungt. Tautoms, kiek jos turi ginklų, įskaitant ir atominius, ir leistų tuos duomenis Jungt. Tautoms patikrinti. Tokio patikrinimo tikslas sustabdyti dabartines ginklavimosi lenktynes. Šį darbo planą komisijai pasiūlė JAV atstovas.

Sovietų atstovas Malikas tuojau pasiūlė, kad komisija savo darbą pradėtų žymiu sumažinimu penkių didžiųjų valstybių — Sovietų, komunistinės Kinijos, JAV, Anglijos ir Prancūzijos — karinių pajėgų. Taip pat turį tuojau pat

būti uždrausti ir atominių ginklų.

Kitiems atstovams pasisakius už JAV atstovo pasiūlytą darbo planą, Malikas iškėlė tariamai JAV vedamą Korejoj bakteriologinį karą ir siūlė, kad jis būtų pirmoji vieta uždraustas, nes tuo ginklu jau dabar esą naikinami žmonės. Į tą priekiaštą JAV atstovai Malikui atsakė, jog tai yra grynas melas. Tuo įsitikinti Sovietai gali labai lengvai. Užtenka, kad Malikas, būdamas užsienio reikalų viceministeris, padarytų žygių, jog Kremlius sutiktų, kad šį dalyką ištirtų nešališka Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus komisija.

Jungt. Tautų gen. sekret. T. Lė taip pat šiomis dienomis pareiškė, jog kalbos apie bacilų karą Korejoj yra grynas komunistų prasimanymas.

SUDARYTI VYKD. TARYBĄ PROF. J. KAMINSKAS ATSIŠAKO

Kaip jau buvo pranešta, Vykdyt. Tarybą sudaryti Vliko buvo pasiūlyta šiuo metu JAV esančiam prof. J. Kaminskui. Tačiau prof. J. Kaminskas šio uždavinio imtis atsisakė. Atsisakymo motyvai kol kas nežinomi.

SICLO SUTEIKTI LIETUVIAMS ŽVEJAMS PRIEGLAUDOS TEISĘ

Neseniai į JAV atvykusieji trys lietuviai žvejai, kurie praėjusią vasarą pabėgo iš Lietuvos į Švediją, į JAV įvažiuoti leidimą yra gavę tik ribotam laikui. Bet jie nori pastoviai apsigyventi. Tad senatorius Flood pasiūlė suteikti jiems prieglaudos teisę.

BALFO PIRMININKAS ISVYKO Į EUROPA

New Yorkas. Kovo 14 d. 10 v. "Queen Mary" laivu į Europą lietuviai šalpos reikalais išvyko Balfas pirm. kan. dr. J. Končius. Jis aplankys Vokietiją, Italiją, Belgiją, Daniją ir Švediją, išstirs ten likusių lietuvių gyvenimo sąlygas ir reikiamos pagalbos galimumus, tarsis su PICMME ir kaip "Care" įgaliojinius aplankys visas "Care" stotis Europoje. (Plačiau apie Balfą pirmininko kelionės planus Europoje 4 psl.).

SOVIETŲ KARIŲ NUOTAIKOS BLOGOS

Duesseldorf, Vokietija. — Praėjusį mėnesį perbėgęs į Vakarų Sovietų puskarininkis N. Novoselcenko spaudos atstovams pareiškė, kad Sovietų karių Vokietijoje nuotaikos esančios labai blogos ir daugelis jų dezertiruoję, jei būtų gautas įsakymas žygiuoti prieš Vakarų. Novoselcenko prisi pažino klausęs Voice of America ir anglų radio pranešimų, nors viršininkų buvo skelbiama, kad visa, ką vakariečių radijas pranešinėja, esąs melas.

BRAZILJA IR JAV PASIRAIŠĖ KARINĘ SUTARTĮ

Rio de Janeiro. — JAV pasiuntinys Brazilijai ir užsienio reik. min. J. N. da Fontoura čia pasirašė tarpusavės paramos sutartį, ginant Vakarų pusrutulį. Panašias sutartis pastarosiomis savaitėmis JAV pasirašė su Peru, Ekvadoru ir Kuba.

Katyno žudynes įvykdę Sovietai

sako buvęs jų pulkininkas

Chicago. — Katyno žudynes tyrinėjančiai komisijai buvęs Sovietų pulkininkas Vasilijus Jeršovas paliudijo, kad tos žudynės yra įvykintos Sovietų. 1945 m. lėktuvu į Vakarų pabėgęs pulkininkas pareiškė, jog Sovietų valdymas remiasi krauju, ir jis pats tikisi, jog jam nedaug lieka gyventi, bet jis pasiryžęs pasakyti tiesą. Sovietų armijoj, kaip pareiškė Jeršovas, yra specialūs žudikai, kurie įsakymus gauna betarpiškai iš politbiuro ir saugumo ministerijos. Vienas tokių žudikų, kapitonas Borisovas, karo metu buvo prikromandi-

ruotas prie Jeršovo vadovauto dalinio. Dalinio tiekimo skyrius buvo gavęs iš Maskvos įsakymą šiam žudikui prieš kiekvienas žudynes ir po jų išduoti degtinę, ir Borisovas nuolat jos gaudavo. Šis politbiuro žmogžudys daug kartų pasakojęs, kaip jo dalinys žudė Katyne lenkų karininkus.

Po Jeršovo liudijimo buvęs Lenkijos Raudonojo Kryžiaus generalinis sekretorius K. Skaržynski. Jis yra inspektavęs Katyne atrastus masinius kapus ir tvirtai įsitikinęs, kad žudynes įvykdė Sovietai. Prie

lavonų rasti užrašai nesiekė vėlesnio laiko, kaip ligi 1940 m. gegužės mėnesio. Ligi to laiko ir nužudytųjų šeimos iš jų gaudavo pastoviai laiškus. Bet po šio termino niekas daugiau laiškų iš jų jau nėra gavęs.

KOJE SALOJE VEL ĮVYKO TARP BELAISVIŲ SUSIRĖMIMAS

12 asmenų yra žuvę ir 26 sužeisti

Koje sala, Koreja. — Tarp nesutinkančių Šiaurės Korejos belaisvių grupių vėl įvyko susirėmimas, kurio metu 12 asmenų žuvo ir 26 buvo sužeisti. Susirėmimą iššaukė tai, kad stovyklą Nr. 93 belaisviai pasisakė esą prieš komunizmą ir iškėlė savo pačių pasigamtintą Pietų Korejos ir Jungt. Tautų vėliavas. Šios stovyklos belaisviams vykstant į darbą pro komunistų dominuojamą stovyklą Nr. 92, joje laikomi belaisviai akmenimis puolė praeinančią Nr. 93 stovyklos belaisvių grupę. Į užpuolimą antikomunistai belaisviai atsakė taip pat akmenimis, o belaisvius lydėjusieji Pietų Korejos kareiviai, nežinodami draudimo, pradėjo į užpuolikus šaudyti.

STATYBOS DARBININKAMS PAKELTAS ATLYGINIMAS

Washingtonas. — Atlyginimų įstaiga leido 3,500,000 statybos darbininkų pakelti 15 centų valandai atlyginimą. Ligšiolinis vidutinis statybos darbininko atlyginimas buvo \$2.46 į valandą, bet jis labai svyruoja — nuo 88 centų ligi \$3.50. Leidimas pakelti atlyginimus duotas kaip tik tuo metu, kada daugely miestų vyksta derybos dėl atlyginimų Statybų vykdytojai šiuo neįpareigojami atlyginimus pakelti, bet duodamas tam tik leidimas. Pats pakėlimas priklausys nuo to, kiek unijos su statybos firmomis susitars.

KADA VOKIETIJA GINKLUOSIS

Washingtonas. — Vakarų Vokietijos valstybės sekretorius Dr. W. Hallsteinas šiuo metu vieši Amerikoje, lankėsi pas Achesoną ir spaudos atstovams pareiškė: Vokietijos apsiginklavimo pradžia priklausys nuo to, kada vakariniai sąjungininkai patvirtins susitarimą, dėl kurio aukštieji komisarai dabar derasi su Bonnos vyriausybe.

Dėl belaisvių savanoriškos repatriacijos komunistai tebesispiria. Dėl to šis klausimas vėl grąžintas svarstyti pakomisei.

Kovos fronte

Sausumos fronte paskutinėmis dienomis buvo gana ra-

Mažą prancūzų Alpių kaimelį Tignes gyventojai atsisakė iškelti iš savo sodybų ir su šakėmis bei medžiokliniais sautuvais puolė atvykusius juos iškeidinti valdininkus. Gyventojai Tignes turi būti iškelti, nes čia statoma elektros jėgainė užtvanka ir kaimo vieta bus užleista vandens. Gyventojai tačiau nepatenkinti paskirtu jiems atlyginimu.

Savo laimėjimo New Hampshire proga senat. E. Kefauver iš Virginijos karo veteranų gavo dovanų sidabrinę cigarečių dėžutę. Bet dovaną jam nėra kada daug džiaugtis, nes prieš akis tokie pat rinkimai New Jersey. Pasiguosti jis gali tik tuo, kad čia galės nebijoti konkurencijos, nes iš demokratų kandidatuoja tik vienas.

ACHESONAS IR BRADLEY REIKALAUJA REMTI UŽSIENĮ

Washingtonas. — Abejų rūmų gynybos komitete administracijos atstovai pasisakė prieš numatytos \$7,900,000,000 užsieniui pagalbos žymesnį mažinimą, nes tai būtų didelis Kremliaus laimėjimas. Kongresas šį pasiūlymą yra sutikęs gana šaltai ir abiejų partijų vadovai yra pasisakę už pasiūlytos sumos sumažinimą. Bet Achesonas nurodė, jog sumažinimas užsieniui paramos gali sudaryti didelį pavojų ir, gal būt, net išplėsti karą Azijoje. Achesoną parėmė taip pat gynybos sekret. Lovett, štabo viršininkas gen. O. Bradley ir pagalbos užsieniui administratorius A. Harriman. Gen. Brad-

ley nurodė, jog praėjęs karas iš JAV kas mėnesį pareikalavo \$7,000,000,000. Taigi numatyta ateinančioms metams savitarpinė pagalba pareikalautų tik tiek, kiek karo metu reikėjo išleisti per porą mėnesių, nors viskas nuo karo pabaigos yra žymiai pabrangė. Taip pat administracijos atstovai nurodė, jog tik su numatyta pagalba galima bus suorganizuoti Lisabonai bus suorganizuoti 50 divizijų ir apsaugoti nuo sunkenybių sąjunginių kraštų ūkį, kuris turi pat prisidėti prie Vakarų ginklavimo ir kurio sveika raida turi užkirsti kelią komunizmo plitimui.

ŠUGLAUSTOS ŽINIOS

- Prez. Trumano paskirtas administracijai nuo korupcinių elementų išvalyti N. Morris išsiuntinėja visiems aukštesiems valdininkams anketas, kuriose jie turės nurodyti visas savo turėtas pajamas.
- Jungt. Tautų komisija, kuri tiria, ar yra įmanoma visoje Vokietijoje įvykinti laisvų rinkimų, atvyko į Bonną ir laukia Rytų Vokietijos komunistinės vyriausybės atsakymo, ar ji pasiryžusi komisijai į savo zoną įsileisti.
- Pragoje komunistai nuteisė 12 čekų, kurie tariamai bendradarbiavę su kalinamu JAV žurnalistu Oatis ir šnipinėję Vakarų nauda. Vienas iš kaltinamųjų nuteistas mirti, o likusieji nuo 12 ligi 24 metų kalėti.
- Bolonoje mirė, sulaukęs 79 m. amžiaus, kardinolas B. Nasalli-Rocca di Corneliano. Jam mirus, kardinolų skaičius sumažėjo ligi 48. Tuo būdu yra neužimtos 22 kardinolų vietos.
- Pasaulinio Banko delegacijai nepavyko susitarti su Irano vyriausybe dėl naftos rafinerijų paleidimo į darbą. Irano vyriausybė atsisakė vėl įsileisti anglų specialistus.
- Rytų Vokietijos vyriausybė paskelbė, kad JAV finansų departamentas įsakymu užblokuoti JAV bankuose buvę sovietinės Vokietijos zonos kapitalai.
- Vyriausybė kreipėsi į CIO plieno darbininkų uniją, kad 16-kai dienų atidėtų numatytą streiką. Per tą laiką norima pasiekti susitarimo. Unija atsakymo dar nedavė.
- Indokinijoje prancūzų karinės pajėgos pradėjo didelio masto ofensyvą prieš komunistinius partizanus. Svarbiausios kovos vyksta Raudonosios upės deltoje.
- JAV armija pradėjo bandymus naujo vaisto prieš maliariją. Jam savanoriškai pasisiūlė per tūkstantį Korejos karo veteranų. Tinkamas vaistas prieš maliariją labai svarbus, nes daug JAV karių yra vietovėse, kur siaučia ši liga.
- Vakarų sąjungininkai ir Vakarų Vokietijos vyriausybė išleido bendrą pareiškimą, kad ruošiamoji tarp jų sutartis, kuri tuo tarpu atstos taikos sutartį, jau baigiama

Prasiveržusieji pro geležinę uždangą pasakoja

Žemė mūsų, o derlius - rusų

UŽ MYLIŲ I DARBĄ. — KELIOS DIENOS VIENAS DARBADIENIS. — UŽ VASAROS DARBĄ PUSTREČIO CENTNERIO RUGIŲ IR 40 KG. AVIŽŲ. — NEDARYTA BULVIENĖ PAGRINDINIS MAISTAS.

Nors ir kažin kaip įsikibę savosios žemės, vis tiek lietuviai negalėjo atsispirti tai jėgai, kuria komunistai juos jungė į kolchozus. Nė vienas už tą gimtųjų laukų melą pateko į Sovietijos "broliskąsias respublikas" ir tenai tebevargsta. Ne vienas už tai ir savo kraujo kainą sumokėjo. Bet gi dauguma savojoje žemėje padaryti vergais.

Dabar jau nėra ūkininkų, kurie dar turėtų savo privačios žemės daugiau, negu 60 arų. Tai yra tie arai, kuriuos jam su vaga aprėžė kolchozo vyriausybė, kai jis "įsijungė" į kolchozą. Čia jam palikta daržams, daržovėms ir bulvėms pasisodinti.

Visa kita, nesvarbu, kas kiek turėjo, ar dvidešimt ar du hektarus, panaikinus ežias, suplakta į kolchozo žemę. Bolševikai dėlto mėgo entuziastiškai kalbėti, pakilusių tonu aiškinami, girdi, nebėra ežių, dėl kurių kadaise tiek kaimynai su kaimynų pyktasi. Esą, dabar viskas yra vėsu, tik dirbti belieka. Deja, praktiškai tokio džiaugsmo nėra.

Širdį tiesiog skelia, kai pažvelgi į tą plotą, kaip į marias sujungtą tas visas dirvas, kur neseniai kiekvienas sau su noru ir tokiu karščiu plūšome — dažnai padeduoja ūkininkai.

Sujungus visus laukus į vieną, beliko dar ir vienoje vietoje visus apgyvendinti. Pradžioje taip buvo ir daroma. Bet greitai nusiviltai nagai. Kai pradėjo griauti trobesius, net dukės rūko, bet kai reikėjo iš naujo perstatyti, pamatė, kad daug kur namai nesistovėja. Mat, daugelis namų jau nebuvo nauji, pastovėję po keliasdešimt metų, gerokai patrunėję: kai sienojį pradėjo perkrovinėti, jis

jau ir neišlaikė. Tai saspargaliai nutrukdavo, tai visai perlūždavo, karmgraužų suėsti. Šitaip daugelis ūkininkų prarado savo pirkias. Naujų negalėjo greitai pastatyti, tai ir teko vargti, kur nors prie kampo prisiglaudus. Vėliau ir komunistai patys jau liovėsi šią "statybą" testuoti. Todėl taip jiems ir nepavyko visus suvartinti į "komunistinio dvaro kumetynus", nors jie ir labai nori.

Kolchozo diena

Šita aplinkybė gal ir pasunkina ūkininkams, kai reikia tiksliai laiku atvykti į centrinę ir čia gauti paskyrimus darbam. Artimiausiu gyvenantiems, žinoma, tada yra geriau, o kitam, iš galulaukės, jau reikia žymiai anksčiau keltis ir vikriau suktis, jei nenori pavėluoti.

Kolchozo darbo diena prasideda 9 val. iš ryto. Visi darbingi kolchozo nariai turi prisistatyti prie savo brigadierių, kurie suskirsto juos grupėmis ir taip siunčia prie įvairių darbų. Dirbama tariamai atstunias valandas, bet, kai darbo yra, tai išbūvama net iki vėlaus vakaro. Pietums skiriama viena valanda pertraukai. (Kadangi ūkyje daugiausia darbo vasarą, tai tuo metu čia nežiūrima jokių valandų, o dirbama ligi darbas užbaigiamas. Nors taisyklėse nūnimos šešios darbo dienos, bet dirbama ir sekmadieniais. Tai pareiškia nuo brigadierių. Jei jie suras darbo, tai reikės dirbti ir sekmadieniais, tai yra ir septyntąją. Šituo atveju kolchozo darbininkams yra žymiai sunkiau, negu fabrikuose.

Kiekvienam darbingam vyriui nustatyta per metus išdirbti nemažiau 200 darbadienių, moterims — nemažiau 150

darbadienių. Paaugliai, mergaitės ar berniukai, nuo 12 m. amžiaus privalo išdirbti nuo 80 iki 100 tų darbadienių.

Sunkiausia yra tai, kad tie darbadieniai matuojami dideliu normom. Pavyzdžiui, melžėjos darbadienis skaitomas nuo pirmelto pieno. Norma yra tokia aukšta, kad kartais ji turi melžti ir kelias dienas, bet vieno darbadienio vis tiek negali atlikti. Ypač tai pasitaiko žiemomis metu, kai karvės užtrūksta. Be to, tos karvės, blogai šeriamos, labai mažai pieno tueduoda, todėl melžėjos niekada netenka savo normų atlikti, o ką jau kalbėti apie "planą su viršum", kurį visi turi prieš įvairias komunistines šventes.

Dirbk, o gausi, kas liks

Normos yra tokios aukštos, kad nie šienploviai, nei artojai, nei pagaliau sieno krovėjai jų peįstengia atlikti. Dėlto esti daug nesusipratimų tarp brigadierių ir darbininkų, bet anie irgi nieko negali pakeisti, kas jau valdžios nustatyta.

Kaip fabrikuose, taip ir čia įvesta "darbo disciplina". Tai paprastai bausmės, skiriamos esamos tvarkos prasižengėliams. Ir štai, už pavėlavimą arba nenuėjimą į darbą pradžioje, reiskia — pirmą sykį, atsilaitomi penki darbadieniai iš išdirbtojo laiko. Už pasivėlavimą antrą kartą — taip pat kiti penki darbadieniai. Trečiu kartą pavėlavus, atimami daržui skirtieji 60 arų žemės, o ketvirtą kartą pavėlavus, teisminis nuteris trejiems metams sunkių darbų. Mat, tokie jau laikomi "sabotažininkais".

Kiekvienas kolchozas, kaip ir pavienis kolchozininkas, yra apdėtas prievolėmis ir mokesčiais pagal jiems priklausančios žemės plotą ir todėl rudenį, kai jau derlius nuimamas, tuojau pat išskiriama ir, pirmoje eilėje grūdai turi būti pristatyti valstybei. Tada kolchozai siunčia savo vyrus su grūdais į miestą. Tai "raudonosios gurguolės". Apkabineja arklius, vežimus raudonomis vėliavomis, ir taip važiuoja keliolika pastocių į miestą. Čia prieš miestelį juos pasitinka partijos ir vykdomojo komiteto pareigūnai. Čia kalbos, sveikinimai ir t.t.

Taip vėliau atiduodama mėsa, vilnos, daržovės ir viskas, kas numatyta. Po to kolchozo vadovybė turi atskirai atpilti sėklai ir dar pusę tiek, kiek palikta sėkloms, pasilikti atsarginiam sėklų fonde. Paskui dar tam tikra dalis turi būti atiduota senelių prieglaudų, vaikų darželių ir ligoninių fondams.

Nobelio premijos laureatas ir Anglijos atominių tyrinėjimų įstaigos vadovas Sir JOHN COCKCROFT atvyko į JAV. Jis čia turės eile pasitarimų.

• Darbininkų 3,5 milijono yra sutartimis užtikrinę, kad atlyginimas jiems būtų automatiškai pakeltas, kylant kainoms. Visi kiti darbininkai to siekia laisvu susitarimu arba streikais.

• Automobilių trūkumo didelio nenumatoma. Yra didelis noras senus keisti naujais, ir dėl to auto fabrikai turės daug darbo, kad patenkintų reikalavimus. Pleno ir aliuminijaus jų gamybai skiriama daugiau, negu pradžioje metų buvo manyta.

PASAULYJE

• Vokietija po karo vis labiau atsistato. Neapsunkinta ginklavimo, ji stipriai plečia savo pramonę ir prekybą. Žymiai daugiau negu praeitais metais pagaminama įvairiausių prekių, iškasama anglis ir parūpinama pieno. Prekyba su užsieniu vis plėtojama ir gyvėja. Bedarbių mažėja. Algos ir kainos pastovios.

• Šveicarija, nedalyvavusi kare ir gerokai pralobusi, vis dar gyvena geras dienas. Ji turi vargo dėl gausaus pinigų, o ne dėl jo trūkumo. Užsakyti atlikti trūksta darbininkų. Jų ima iš Italijos.

• Italija vargsta dėl žmonių pertekliaus. Po karo yra aptvarkiusi savo fabrikus, bet jiems trūksta užsakymų, taigi ir darbų, ypač automobilių, tekstilės ir geležies pramonės.

• Britanija sunkiai grumiasi su infliacija ir depresija. Prekių ir valgio žmonės negauna, kiek norėtų.

chozininkai taip suvargo, jog neturi kaip iš to vargo išbristi. Nėra nei kuo apsirengti, nei geriau apsiauti. Patys pusbaudžiu maitindamiesi ir neturėdami atliekamos kapeikos, negali nei partizanams padėti, nei sutaupti rublį bažnyčių mokesčiams.

Jei kokį rublį įstengiama gauti už turguje parduotą kiaušinį, daržovę, ar sūrį, tai yra tiek daug tų kasdienių reikalų. Ir nors materialiai ir taip labai suvargę, jie vis tiek dar nepametė nei humoro jausmo, nei vilties, kad ateis gal gi ir geresnių dienų kada nors.

Nors ir neaidi dainos laukuose, dirbant kolchozo pabarėje, bet mažose būreliuose, ne sykį pasigirsta dainuokėlių, pasijuokiančių iš kolchozo ir bendros tvarkos:

Verkia karvė ir ožka,
Prie kolchozo prižiūri:
"Ką nori, tą daryk
tik kolchozan nevaryk."

Arba:
"Kolektyve penkios bobos
traukia plūgą be stelvogų."

Žiemą, kai laukuose darbo nėra, moterys daugiausia turi laisvo laiko. Jos jau tada atsilsi, nes, neturėdamos linų, jau nei verpia, nei audžia, tik retkarčiais dar mezgasi iš vilnos

Septyni broliai Gentry iš Sedalia, Mo., tarnavo marinose ir trys iš jų neteko kojų. Vieną jų, pfc. Ch. W. Gentry, namo čia, kai jam ligoninėje slaugė dega cigaretė, jis kojos neteko Korejoje. Prie Chosim rezervuaro koja nušalo kitas brolis, o trečiasis brolis neteko abiejų kojų prie Guadalcanalo.

už tai mokesči. Už vasaros ganyklą už karvę reikia atidirbti 20 darbadienių, už šieną žiemomis metu atskaitoma už vežimą 15-20 darbadienių. Bet už tą karvę kolchozininkas turi valstybei atiduoti dar 250 litrų pieno ir už ją dar turi sumokėti 50 rublių metinio draudimo mokesčio. Bet tai dar ne viskas. Už 60 arų jis turi valstybei pristatyti 40 kg mėsos ir 6 centnerius bulvių, nuo kiekvienos avies po 800 gramų vilnų, nuo ėriuko po 500 gramų. Tiesa, avys draudimo mokesčiais neapdėtos. Na, ir pagaliau už namą, kuriame jis gyvena, jeigu jis laikomas, jis privalo nuo 100 iki 120 rublių metinio draudimo ir dar pasirašyti pavasarį valstybinę paskolą, taipgi kokiam 100 rublių.

Šitokiai padėčiai esant, kol-

kojines, pirštines ar šalikėlių vaikams.

Vyrams ir žiemomis metu darbo yra. Tie, kurie nepavyrty misko darbai, kolchozo ūkiui tvarko įvairius rakandus. Pats darbo pasiūlomas ateina pavasarį, kai vėl reikia išeiti lauko darbams.

Ir taip eina ratu: iš pavasario į rudenį, iš žiemos į pavasarį, keičiasi dienos ir gamta, bet vergija vis labiau tamsėja ir nematyti jokio vilties žiburelio.

(Tuo rašiniu užbaigiam aprašymus iš pavergtosios Lietuvos gyvenimo, apie kurį papasakojau trys žvejai, prieš pusę metų pasiekę Švedijos krantus. Plačiau apie viską rasite Juozo Grismanausko parašytoje knygoje, kuri šiuo metu baigiama ruošti spaudai.)

LAISVOSIOS SPAUDOS KONGRESAS

Balandžio 26-28 dd. Berlyne organizuojamas laisvosios spaudos kongresas. Jį organizuoja Tarptautinė Laisvųjų Žurnalistų Federacija, kuriai priklauso ir šiapus geležinės uždangos esantieji Lietuvos žurnalistai. Pulk. Landskoronskis yra tos Federacijos vicepirmininkas. Numatoma, kad kongrese dalyvaus apie 150 įvairių Sovietų pavergtųjų tautų laisvėje esančių žurnalistų atstovų, be to tarptautinės žurnalistų federacijos, D. Britanijos, Jungtinių Valstijų, Prancūzijos ir kitų laisvojo pasaulio kraštų žurnalistų atstovai ir šiaip politinės jėgos.

Kongreso tikslas — parodyti Sovietų pavergtosioms Europos tautoms, kad šioje geležinės uždangos pusėje tebe egzistuoja jų kalba laisva spau-

da, pademonstruoti patems tremtiniams tikslų ir veiklos vieningumą visų tautų, atstovaujamų Tarptautinėje Laisvųjų Žurnalistų Federacijoje, pagaliau paliudyti laisvajam pasauliui faktą, kad sovietų pavergtųjų Europos kraštų žurnalistai kovoja dėl spaudos laisvės savo kraštuose.

Kongreso metu numatoma išvesti komunistinę tarptautinę žurnalistų sąjungą, kurios centras Pragoje, viešoms diskusijoms dėl spaudos laisvės paneigimo ir kitų spaudos sąlygų Sovietų pavergtuos kraštus. Kongreso metu numatoma taip pat pademonstruoti bolševikinio Čekoslovakijos teismo nuteisto amerikiečių žurnalisto Oatis byla, panaudojant visą originalinę to teismo proceso medžiagą. ALI

Spaudos puslapiuose

LIETUVIŲ SVIESUOMENES PROBLEMA

DRAUGAS, 3.3. V. Bgd. savo straipsnyje "Darbo klausimas ir lietuviška šviesuomenė", pastebėjęs, kad skaudus yra dalykas gyvenimo pusiaukelį žmogui keisti savo profesiją, toliau prieina prie dviejų išvadų.

Viena, "šis pradėjimas iš naujo išvaduoja žmogų iš priedelio jo profesinio gyvenimo siaurumo." Ir dar daugiau: "tą staigų darbo pobūdžio pasikeitimą, kuris mūsų šviesuomenę ištiko atvykus Amerikon, ne vienas žmogus anksčiau ar vėliau pergyvens kaip tam tikrą iššaukimą ar pakvietimą iš Dievo pusės."

Antra, baigiantis "idealistinės epochos laikams," reikia sudaryti "išvidinį kontaktą tarp darbo žmogaus ir šviesuolio." Šį kontaktą ir sudarys mūsų šviesuomenė: "Fizinį darbą dirbantis lietuvis šviesuolis šiandien rungtis už tą sintezę, kuri yra taip reikalinga viso pasaulio kultūriniam išgelbėjimui."

Mes sutinkame, kad yra reikalingas išvidinis kontaktas tarp "darbo žmogaus ir šviesuolio", tačiau netikime, kad visi tremtiniai šviesuoliai šį klausimą autoriaus peršamu būdu išspręs. Juk turbūt ne autorius netiki, kad tokios Amerikos profesoriai, teisininkai, mokytojai ir kt. mestų savo universitetus, kabinetus ir mokyklas ir nueitų dirbti fizinio darbo. Tai reikėtų jų profesinį susinaikinimą, kaip su-nyksta ir lietuviai šviesuoliai fabrikuose. Kad ir kokie būtų me idealistai, fizinis darbas nesudaro sąlygų profesinei pažangai. Taigi ir profesinis atsilikimas yra žmogaus drama. O ja pagrįsti gyvenimą yra klaidinga. Todėl ir kontaktas tarp "darbo žmogaus bei šviesuolio" turi būti sudaromas kitais keliais. Jų yra, bet apie tai kalbėti čia jau būtų perplatu.

SAVO JAUNIMŲ DIDŽIŲO-JAMES!

DRAUGAS, 3.3. Ir šiomet kaipur buvo svarstomas klausimas — šokti ar nešokti per savo Nepriklausomybės šventę. Kaikur šokiai "jaunimo malonumui" visdėlto buvo surengti. Bet kaipur jaunimas rengėms davė ir tinkamą atsakymą. Apie tai plačiau rašo Ben. Babrauskas "Draugo" kovo 3 d. 52 nr.:

"Chicagos Tarybai savaime ir be diskusijų buvo 'aišku', jog jaunimo nesutruksis be šokių, o iš pensininkų ne kiek tesuaukusi. Vadinas, šokiams pasamdytas garsingas orkestras, kad iš 4,000 susirinkusiųjų bent pusė (taigi toji jaunesnė pusė, kuri tikrai galėjo sudaryti daugiau negu 1,000 porų) galėtų būti aprūpinta melodijomis, patraukiančiomis kojas į darbą. Ir ką sakysit: jaunimas... šį kartą staiga apkurto:

muzika. plėšosi sau, o jaunimas, pasibaigus iškilmingai programos daliai, pasiima keptures sau ir išeina."

Jaunimas čia suprato, kad nedera linksintis tada, kada pergyvename Nepriklausomybės netekimą, kada liūdimė dėl suardyto valstybinio ir kultūrinio gyvenimo. kada kenciamė dėl pačios tautos naikimo. Tokiu jaunimu mes galime tik didžiulotis!

KAS DOMISI LIETUVISKĄ SPAUDA

TEVISKĖS ŽIBURIAI, 3.6. Apie tai duoda įdomių žinių: "Geriausiai ir nuosirdžiausi lietuviškos knygos ir spaudos mylėtojai, — pasakoja čia vieno New Yorko lietuviško knygyno savininkas, — yra mūsų vidurinės ir dažnai nepasiturus lietuviškas elementas". Yra jaunuolių, kurie kiekvieną mėnesį išperka knygų ir spaudos nemažiau kaip už \$20. Bet yra ir kitokių:

"Prasčiausiai lietuviška knyga ir spauda domisi Lietuvos universitetus baigę profesoriai, inžinieriai ir gydytojai. Iš 40 Niujorko dirbančių lietuvių inžinierių, kurie gauna nemazėnes kaip \$100 savaitinį algas, į lietuvišąją knygyną apsilanko. 3. Gydytojai kiek kultūringesni. Nepamatys knygynėnė studijuojančio lietuviško jaunimo. Jie sakosi pinigų neturi... Keista, kad ir lietuvių kultūrininkai, žurnalistai, politikieriai, prieš gaudami gerai apmokamas vietas Amerikos įstaigose, buvo kūr kas geresni knygynų lankytojai, negu dabar, gaudami tris kartus didesnes algas. Labai retas kuris vadinamųjų vadovaujančių veiksmų narys taužinais į knygyną."

Žinoma, profesoriai ar kultūrininkai dabar gali būti sunkiau verstis negu gerai uždirbančiam jaunuoliui, tačiau apskritai šis pasipasakojimas verčia ir susimąstyti.

LITUANISTIKOS INSTITUTAS

NAUJENOS, 3.8 ryšium su lituanistikos instituto atidarymu rašo, kad institutas galėtų tinkamai dirbti, jeigu viso pasaulio lietuviai per metus sudėtų jo reikalams po 5 dol. Ragina ypatingai naujai atvykusius tuo susirūpinti. Pageidauja, kad daugiau būtų aiškina ma apie instituto darbus.

SPAUDAI

TEVISKĖS ŽIBURIAI, 3.6. rašo prieš spaudos susiskaldymą, kuris paskirsto skaitytojus ir bendradarbius ir laikraščius silpnina. Konkretiai mini, kad šalia vaikų "Eglutės" pasirodžiusi "Tėviskėlė" būsimi tik konkurencija. Siūlo savaitiniams laikraščiams nedėti vaikų skyrių, kad vaikai būtų nukreipti į jiems skirtą spaudą.

St. Papartis

Maggie Gaida iš Sayoset, L. I., su savo milžinu šuniu "Plėnininiu tigrū" dalyvavo Westminster Kennel Club surengtoje New Yorko parodoje.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

—BY—

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tiksliai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

DVIEM DIENOS TEMOM

Siomis dienomis šalia literatūrinių premijų ir knygų gyvos yra dar kitos dvi temos: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Lituanistikos Instituto.

Dėl PLB žodžių ir spaudoje vieni pasigenda, kad ji neorganizuojama, kiti kad jos statusas neskelbiamas; linkus šiais laikais sirgti įtarinėjimo liga gali būti nugalvojama, kad čia esama kokių politinių ar grupinių užkulisų. Pageidavimų ir pipirų nestinga.

Tačiau pažymėtina, kad niekas nepasigenda prieš pačią bendruomenės idėją nei prieš demokratinių jos organizavimo būdą. Bendruomenės mintis visuotinai prigyja, ir pradeda vykdyti. Mūsų kraštuose bendruomenės jau veikia. Kanadoje eina rinkimai. Amerikoje, kur daugiausia lietuvių, daugiausia organizacijų ir kur ilgiausiai sutruko, iki buvo viskas išaiškinta, — taip pat kūrėmės eigoje. Sudarytas laikinis organizacinis komitetas, paruoštas laikinis, statusas ir pagrindiniai jo dalykai to komiteto sutarti. Ligi jis bus galutinai priimtas ir paskelbtas, tenka vykdyti antrą pačią svarbiąją darbo dalį: organizuoti vietose apylinkes. Tam, kiek tenka patirti, nėra jokių techninių kliūčių. Reikia tik vietos iniciatyvos. Kur jos pritrūksta, sveika ir iš šalies padidinti. Ta prasme reiktų priimti ir aukščiau minėtus iš visuomenės išeinančius pastebėjimus.

Kai apylinkės bus suorganizuotos, galės būti šaukiama taryba, kuri galutinai priims ir statutą ir išrinks krašto vadovybę. Paskui beliks tik vienas organizacinis žygis — sušaukti pasaulio lietuvių seimą ir sudaryti vyriausią bendruomenės vadovybę.

Lituanistikos Instituto sutiktas visų su pritarimu. Jį su dedam dvejopus norus: rinkti, tirti, popularinti ir plėtoti lietuviškosios kultūros reikalus; nemažiau svarbiu išlaikyti mūsų mokslo žmonių pajėgas gyvas ir aktyvias. Ir arklas, jei juo neariama, aprūdyja. Dar labiau intelektualas, jei jis ilgiau negauna savo srityje dirbti. Mokslininkai Amerikoje laimingesni už rašytojus. Keletas iš jų gavo įsijungti į akademinį darbą. Rašytojai — tik į fabrikus. Bet rašytojai laimingesni bent tuo, kad jų raštai lengviau išleidžiami; visuomenė jiems suranda daugiau dėmesio. Bent moralinis atpildas.

Sunku tikėti, kad institutas galėtų sėkmingai veikti, jei nebus lėšų. O jų nebus, ar bus tik truputį. Vargiai pajėgsim sudominti savo darbu amerikiečių organizacijas ir laimėti juos mecenatus. Vargiai sulauksim iš visų lietuvių specialaus mokesčio, kaip spaudoj buvo siūlyta. Vienintelis labiausiai realus būdas bus — paskubinti bendruomenės organizavimą. Iš jos narių turės būti renkamas pastovus ir nuolatinis mokeskis. Jo tam tikra dalis turės eiti ir kultūros reikalams. Taigi iš ten ir institutas turėtų pastovesnį pajamų šaltinį. Visi kiti tegali būti tik atsitiktiniai.

STASIUS BŪDAVAS

KAD BŪTŲ VYRESNIS

Ištrauka iš spausdinamos knygos „Varpai skamba“. Joje vaizduojama spaudos draudimo laikai. Knygą leidžia „Lietuvių dienos“ Kalifornijoje.

Pavakariais jis pasigavo Agutę, nusivedė prie Plaktinių langų ir liepė palaukti. Pats tuoj soko vidur ir ten patikė senę, įsijūrejusią į kažkokį paveikslėlį.

— Kur taip lakstai? — kalbėjo ji ramiai, nepakeldama galvos, — šė, paveizk, pamatysi, kaip atrodo mūsų senasis klebonas. Amžina atils, seniai jau po Dievo teismo.

Paėmė jis paveikslėlį į savo rankas ir pamatė ten storulį kunigą, su juoda keturkampė kepurėle ant viršugalvio.

— Gražus, teta, tik jau labai susenęs, — aiškino Rapoliukas.

— Kaip tu čia dabar nušnekejai? Negalima sakyti, kad gražus. Nereikia kunigui grožybės. Jeigu jau šventas, tai ir gražus, — pataisė jį Plaktinė.

— O kaip mūsikiškai kunigai, teta, ar jie šventi? — klausė Rapoliukas, traukdamas dėžę iš palovio.

— Negaliu pasakyti, Rapoliuk, gal ir šventi. Klebonėlis

tai jau turėtų būti šventas, bet tas kamendorius tai nežinau. Perdaug po svetą daužosi, užsiėmęs su kažkokiais raštais, knygomis, ne taip, kaip kiti kunigai. Pats matei, kaip aną rytą, dar pavaras, buvo sulėkę žandarai. Negerai daro, kad valdžią erzina. Gal ir bus kada šventas, sunku šiandien pasakyti.

— Teta, o kur mano naujosios kelnės? Tokia graži diena, noriu su Agute pavaikšioti.

— Tetai tau, ėmė ir paklausė. O ką aš žinau. Paveizk skrynioj, atrasi, ar aš ganau tas tavo kelnės, — užsigavo senė.

— Kad nėra, teta, jau kelis kartus išverčiau, nerandu ir tiek. Ar nepaėmė kas nors per apsirikią.

— Per apsirikią. Ir vėl kažką nušnekejo. Ieškok ir atarsi. Pats nukisai kažkur ir dar klausai. Dailiai atrodo senasis klebonėlis — gerą vietą turi pas Dievą. Gražiai pasitiks Viešpats ir dabartinį.

Laukia Gallupo žodžio

Ar žinai, kas yra Achesonas.

Amerikos prezidento kandidatų rinkimas prasidėjo. Eina intensyvi kova. Nekantrėsnieji, rinkimų rezultatus nelaukdami, teiraujasi spaudoje, ką gi mano Gallupo institutas: kas laimės.

Tiesa, per 1948 m. rinkimus Gallupo institutas prašovė pro šoną. Trumanui skelbė pralaimėjimą, o tas laimėjo. Bet dabar jau tatau užmirštama, ar mėginama išsiaiškinti, kad Gallupas buvęs netoli nuo tiesos, nes tik dešimčia procentų nepataikęs. Pripažįstama, kad jo spėjimai pasirodė neteisingi tik 3%.

Ta proga spauda primena iš viso, kas yra tas institutas.

1923 m. Iowa universitete 23 metų vyras baigė žurnalistiką, gavo daktaro laipsnį už disertaciją apie nuomonių tyrimą ir davė savo kolegoms anketą: kuri instituto studentė yra gražiausia. Daugumas gražuole išrinko O. Smith. Jaunas anketos organizatorius iš tos anketos davinį padarė praktišką išvadą: išrinktąją gražuolę vedė. Tai ir buvo Dr. George Gallup. Tai buvo žmogus nepaprastų intelektualinių sugebėjimų, bet anuo jo vedybų žygiu nieks nesistebėjo, nes draugai buvo prapratę ir prie jo keistumų. Dar studentas būdamas, jis išleido mokslinį laikraštą. Bet laikraštukas tapo sumanais buvę redaguojamas.

Gallupui jau 51 metai amžiaus. Gyvena savo farmoje. Iš jos trimis telefonais palaiko ryšius su savo instituto bendradarbiais. Ir dabar jo 300 nuomonių tyrinėtojų po visą Ame-

riką laksto, rinkdami visų luo-
mų, profesijų ir išsilavinimo
žmonių nuomones apie būsimąjį
prezidentą.

Sveicarų „Allgemeine“ primena vieną Gallupo paskutinių anketų, kuri nustato, kiek amerikiečiai yra informuoti politiniais ar visuomeniniais klausimais, kiek jais domisi. Ir rezultatai sunkiai įtikimi. Jeigu juos sakyti ne amerikietis, o kas kitas, manytum, tyčiojasi. Taigi tik 12% žino, kur yra Formosa ir Mandžurija. 19% neturi jokio supratimo, kas yra 38 laipsnio plotis ir kas yra Tito. Trečdalis amerikiečių nežino, kas yra Marshallio planas ir 34% klausimą: kas yra Achesonas, atsakė: nežinau.

Iš tokių davinų Dr. Gallupas padarė išvadą, kad didžiuliai amerikiečiai laikraščiai nepajėgia informuoti, nes skaitytojai į politines žinias nekreipia dėmesio, ir radijo klausytojai labiau atsimena tarp informacijų skelbiamo muilo vardus negu tuos politinius asmenis, nuo kurių priklauso pasaulio žūti ar būti. Gallupas mano, kad šitas visuomenės nesidomėjimas esąs didelis pavojus amerikiečių demokratijai ir jos galybei.

Amerikiečių vidurkio nusimanydamas dėl trečiojo pasaulinio karo Gallupas apibūdina šiaip: „Mūsų tautiečiai maistina ili-

Washingtono konferencijoje savitarpinio saugumo akcijos administratorius A. Harriman, Valstybės departamento sekret. D. Achesonas, Gynbos depart. sekret. R. Lovett ir jungt. štabo viršininkas gen. O. Bradley. Achesonas ir Harrimanas liudijo senato užsienio reikalų ir atstovų rūmų ginkluotų pajėgų komitetuose, kur rėmė prez. Trumano užsienio pagalbos planą, nurodymai, kad jo atmetimas ar siaurimas skaudžiai paliestų JAV saugumą.

Plaktinėne vis žiūrėjo į paveikslėlį, bet netyčia akį užmesdavo ir berniuko pusę. O šis vis į jėskojo, maišėsi po dėžę ir murmėjo.

— Ko ten taip knisies? Nudėjai kažkur ir užmiršai.

— Nenudėjau, teta, ne. Buvo priėmus kelias dienas, aiškiai mačiau. Ale kas galėjo paimti?

— Vėl pasakė. Ims čia kas tas tavo kelnės. Bėk geriau pas Agutę. Šiandien bus geros ir tos pačios. Nedidelis daiktas, kad kiek ir palopytos, kas čia matys. Bėk greičiau, nusibodo jai laukti, jau kelintą kartą aplink langus klinkinėja.

Nebeliko jam kas veikti. Sumetė drabužius į dėžę, užtrenkė dangtį ir pastūmė po lova.

Į priekį išėjo nusiminęs.

— Tai kur taip skubi? — su-
laikė jį Plaktinė, žengdamas per slenkstį, — einam atgal, pasisnekesim.

Įsivedė jį senis vidur ir tiesiai paklausė:

— Tai kaip, ar jau apsigalvojai?

— Kad aš nežinau ką, dėde? — Jau taip greit ir užmiršai.

Ar neatsimeni, ką aš kartą šnekėjom. Sakiau, kad Kinkų Petkui piemens reikia.

— Kad niekas nenori eiti, dėde. Visą Papilę išbėgiojau, nenori ir tiek.

— Tai tu pats eik, kam čia dar bėgioti, lankstyti.

Nutrenkė jį tie žodžiai ir daugiau nebegalėjo kalbėti.

— Gali eiti, Rapoliuk, nėra ko čia daug galvoti, — prisidėjo Plaktinėne, — per tuos metus pas mus taip išsitempei, išaugai. Kur tu geriau rasi, kaip pas Kinkų Petkų. Samdininkai mušasi dėl jo, neišmano, kaip begirti, ant rankų nešioja. Pamatytum, kaip ten būtų gerai.

— Apsigalvok, Rapoliuk, — nuleido senis balsą, — pats matai, kad esi mums nelabai reikalingas. Taip sau priėmėm tave ir tiek, bet nesakėm, kad visuomenė čia pasiliks. Juk tu mums nei gimėsi, nei kas. Negalim tau mokėti kokį atlyginimą, ar ką.

— Man nieko nereikia, dėde, — pagyvėjo Rapoliukas, — jei gatau pavalgyti, tai ir užtenka.

— Pavalgytas tai dar ne viskas. Ir su tuo valgymu ne taip lengvai mums išsina. Pats matai, kad nesam kokie bagočiai, ką sunėša žmonės, tą ir turim.

Nebesakė daugiau nieko Rapoliukas, nes pamatė, kad neprikalbės. Plaktinėne paliko stalą ir nuėjo į virtuvę, pati sau viena bumbėdama:

— Sunkiai mums einas gyventi, sunkiai. Laikai gal pagerės, ar vėl kaip nors.

— Ką tu čia man apie tuos laikus, — pašoko susierzinęs

senis, — tau tikėtai tie laikai. O kitiems ar ne tie patys laikai. Nebijok, ir aniems tokie pat, bet užtat kitaip moka gyventi, ne taip, kaip mes.

— Gal jiems Dievas padeda, gal gudresni?

— Taip ir šnekėk, kad gudresni, o ne vis tie laikai. Žinoma, kad jie gudresni. Pati matai, kas šiandien iš mūsų pasidaro. Senti jau pradeda, ir vis dar pliki tebesam. Ar pasidėmą senatvei? Nieko, nė trypinio pasidėjom. Kai tik ką gauname, tuoj kitiems atiduodam. O tie kiti ar duos mums, kai jau nebeįgalėsime? Nelauk, neduos. Tau tikėtai tie laikai. Kvailoms galvoms ir geri laikai nieko nepadės.

Ciklėtelio senis seilę į kampe ir nuėjęs atsėdėjo ant kaladės. Pasilenkė ir jau rengėsi nusivynioti ausis. Rapoliukas, viską lauk sėdėjęs kaip sušalęs akmenėlis, greit pašoko iš savo vietos, krito prie Plaktinio, atsiklaupė ir ėmė atraišioti jo naginių raiščius.

— Tik tu taip neskubėk, tik jau neskubėk. Matai, kad vakarais, niekur nebeįsidausi, — bako jį varpininkas.

Rapoliukas sustingto savo darbą ir labai rūpestingai sukinėjo aplink Plaktinio kojas. Gražiai atgarsiai jis nutraukė abi nagines, neskubėdamas atvyniojo ausis ir viską suėmęs nu-

nešė prie šiltos mūrinės sienos. Ten kabojo ilga nudribusi virvė. Ant jos ir padžioję ausis, rūpestingai juos atriedamas ir išplėsdamas, kad tik prie mūro prisiglaustų ir išdžiūtų. Ten pat pakabino ir nagines, pririšęs jas už apivarų — kad ir jos gautų šiek tiek šilumos.

Tą vakarą jis jau nebeįėjo iš trobos. Kai šiek tiek pritemo, nusirengė ir įlipė į savo lizdą. Išsitęsė, pasivertė ir pamatė, kad greit užmigs. Užpoelė jį tokių bjaurių minčių debesys, kad net galva pradėjo ūžti.

Ir kas dabar bus su juo? Ar pasitarsi su kuo, ar žodžiu pasidalinsi? Nėra su kuo. Kiekvienas jam pasakys, kad geriausias užsiėmimas — eiti už piemenį.

O priprato jis prie miestelio. Taip priprato, kaip šunelis prie savo būdos. Teisybė, neturėjo jis čia daug draugų ar pažįstamų, bet vistiek buvo jdomiau ir maloniau. Nėra ko ir lyginti su piemens gyvenimu kur nors kaime, užgrūstam tarp miškų ar laukų.

Visai jis lauzė galvą, bet nieko negalėjo išrasti. Vienu metu jam šoko mintis — o gal pačiame miestelyje rastų kokio nors darbo? Gal nors už pavalgytą imtų jį? Bet kur tu rasi tokią vietą? Ir kas norės kad toks mažas po kojom painiotų.

Is Anglijos kilęs pianistas R. Leiser savo skambinimu nustebo Detroito gyventojus. 1943 m. Palestinoje, sproguo minai, jis neteko abiejų rankų. Bet jis skambina dirbtinėmis rankomis.

zijomis, kad mes trečiąjį karą laimėsime, o paskui paprasčiausiai eisim namo ir laimingai gyvensim. Karas su Rusija neišvengiamas, mano jie ir priduria: taigi bus geriausiai, jeigu mes jį tuojau pradėsime. Žinoma, kalba Gallupas, šitoks supratimas yra tiek pat išmintingas, kaip ir žmogus, kuris šoka į upę, nes vis tiek reikės mirti.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

• **Muzikos propagandos tarnyboj.** „Tėvynės Balsas“ pr. m. 22 nr. praneša apie komunistų ant pavadžio laikomų Lietuvos kompozitorių „kūrybą.“ Esą seniau lietuviškosios muzikos tematika buvusi siaura. Dabar ji pasidariusi plati — kūriniuose vis labiau atsispindinti socialistinė revoliucija ir kolūkių gyvenimas. Iš instrumentinės muzikos sukurta toki propagandiniai „sedevrai“: J. Karoso „Už taiką“, E. Balsio „Tebus taika“, K. Galkausko „Ode didžiajam taikos vėliavininkui“ (suprantama — Stalinui).

• **„Už taiką.“** Visoje Lietuvoje dabar vyksta masiniai mitingai „už taiką.“ Miestuose suvaromi fabrikų darbininkai. Jie turi klausytis propagandos, kad Amerika ir kapitalistai rengia karą, o jie šiek tiek taikos. Priverčiami ir darbininkai kalbėti. Jie sakosi dirbą ne karui, bet taikai ir liaudžiai. Priimamos rezoliucijos ir siūniamos Stalinui. Tas pats dedasi ir kolchozuose ir mažuose

miesteliuose. Tikrumoje S. Sąjunga rengiasi karui, tai liudija milžiniškos sumos, išleidžiamos ginklavimuisi.

• **„Agrozootechinio“ apmokymo planas nepasiekė.** Sovietai Lietuvoje buvo užsimoję plačiu mastu vykdyti „agrozootechinį“ apmokymą. To apmokymo oficialus tikslas buvo padėti „jisavinti pažangiausią pasaulį“ tarybinę ūkio techniką. Faktiškai kursuose turėjo būti varoma kolchozino ūkio propaganda. Bet dabar is pačios sovietinės spaudos matyti, kad planas nepasiekė. Klausytojams trūksta noro mokytis kursams domėtis, o pagaliau nėra ir kvalifikuotų įėjusių dėstyti. Eilinių agitatorių kartojimas tu pačių nusibodusių frazių apie kolektyvyno ūkio pranašumą visiems yra nepaprastai nusibodęs. O žemės ūkio specialistai, kurie šalia propagandos galėtų bent šiek tiek ir naudingą pasakyti iš ūkio techniko, trūksta.

si? Kad jis būtų bent keliais metais vyresnis, arba nors aukštesnio sudėjimo. Bepigū tokiam Stoniukui. Anasis ir tiek pat metų kaip Rapoliukas, bet pasižiūrėk, kaip jis išties, koks ilgas. Nereikia jam piemenauti kaip kitiems vaikams. Prasitrynė kažkur, pramoko šiek tiek rašyti ir skaityti, ir tarnauja pačioj didžiojoj Papilės krautuvėj. Sveria sau kaip didelis cukrų, druską, vinis, viską gražiai suvynioja, kokiame nors ponui net į vežimą nuneša, ir grįžta su keliom kapeikom. Gerai gyventi tokiame Stoniukui.

Pavargo bemažtydamas, net galvą ėmė skaudėti, ir jau norėtų šiek tiek primigiti, bet kur tau, — visį miegai išsidaugė, išsibalskė.

Dar daug valandų jis vargino savo mažą galvą. Pasidarė neramus ir susierzino. Vieną kartą norėjo net apsisverti, bet sukando dantis ir susivaldė. O po to pasidarė pikta, atsirado net pasitikėjimas. Kas jam tas Plaktinis, nusispiant ant to senio. Didelis čia daiktas, jeigu reikės juos ir palikti. Galės ir be jų apsieiti. Gyveno ligi šiol, nepražus ir toliau. Nueis jis rytą pas kunigą, išdės jam viską aiškiausiai ir paprasys kokio patarimo.

(Bus daugiau)

BALFO PIRMININKAS ISVYKO Į EUROPA

Kovo 13 d. McAlpin viešbutyje New Yorke susirinko nemažas būrelis visuomenės atstovų palydėti Balfio pirmininko kan. dr. J. Končius į Europą. Išleistuvėse dalyvavo Balfio direktoriai, gen. konsulas New Yorke Budrys, Apreiškimai ir Angelų Karalienės parap. klebonai, NCWC ir Patariamosios Lietuvių grupės pra. "Laisvosios Europos" komiteto atstovai, Balfio tarnautojai. Balfio pirmininkas kan. dr. J. Končius padarė pranešimą apie savo kelionę Kanadoje ir Europoje.

Pas Kanados ministerį pirmininką

Neseniai Balfio pirmininkas lankėsi Kanadoje, norėdamas ten išurti imigracijos sąlygas. Imigracija į JAV šiuo metu pasirodė ir nėra viltinga, kaip greit prūmų naują dr. imigracijos įstatymą. Geriausia nuomato, socialinio ir kitais atžaisiais (arčiausia Amerikos) valta, kur mūsų tremtiniai galėtų siskurti, yra Kanada. Apie Kanadą, Montrealio lietuvių koloniją, nuvažiuo į Otawą, kur buvo priimtas paties ministerio pirmininko St. Loraine.

Balfio pirm. kan. J. Končius padėjo už sutartą Kanadą, globą lietuviams tremtiniais, kartu prasė ir toliau nedaryti sunkenyčių naujoms emigrantams, kurie norės įvažiuoti Kanadą. Ministeris pirm. padarė, kad visiems reikia daugiau humanizmo ir artimo meilės, ir tada skurdas bei varga pasaulyje išnyks. Kanada, kiek jai leis sąlygos, prisidės pr. vargstančiųjų gelbėjimo, — padarė ministeris pirmininkas.

Pas Kanados Imigracijos Ministerį

Po to kan. dr. J. Končius lankėsi Imigracijos ministerijoje.

- Balfio pirmininkas lankėsi pas Kanados ministerį
- Kokios galimybės emigruoti į Kanadą.
- Ką Balfio pirmininkas lankėsi Europoje.
- Pagalba tremtiniais ir sutartis su PICMME.
- Nepamirštami ir pabaltiečiai.

je ir buvo paties ministerio Baldwin priimtas. Kan. J. Končius palydėjo dar prof. A. Ramūnas, kuris profesoriauja Otawos universitete. Kanada įsileis nemažą tremtinių. Valdžia finansavo kelionę laivais ir žemės keliais. Šitas išlaidas vėliau grąžino patys

Balfio pirmininkas kan. dr. J. Končius su tremtiniais vaikais 1946 m. Vokietijoje

naujakūriai. Vyriausybė yra patenkinta naujais imigrantais, ypač pabaltiečiais. Dabar rengiamas naujas imigracijos įstatymas, kur britai turės pirmenybę, po jų eina — prancūzai. (Balfio pirmininkui išspaudos teko patirti, kad prancūzai veda akciją prieš naujus imigrantus. Jie bijosi anglų, nes tuo jų įtaka krašte sumažėtų). Nors tremtiniai nėra numatytas procentas naujausio įstatyme, bet buvo pradžioje, kad DP nebus pamiršti.

Iš kitų įstaigų buvo patirta, kad naujuoju įstatymu numatoma įsileisti 150.000. Tremtiniai nebus pamiršti, tai tuo patį susidaro ir galimybės atlikti Vokietijoje ar kituose kraštuose bandyti įsikurti Kanadoje.

Lyg ir nedrovu būtų liet. New Yorke apvilkęs laikraštį su smulkiais Čikagos žiniomis ar nuotakomis, kada mūsų akyse tebeskamba gyvi ir turpulingi žodžiai, atvežti iš Vynės, kada akyse tebesviečia Lietuvos vėlo nugairinti tų trijų vyrų, kurie pro ležinę uždanga rasiuše į visą pasaulį, atveždami gyvą kovojančios ir kenčiančios tautos šauksmą.

Prieš keletą dienų šie atvyko į Čikagą. Bet koks mums, lietuviams piliečiams išskyrus amerikoniškų laikraštų reporterius, mūsų redakcijų statusas, konsulų ir kitus aukštųjų lietuvių pareigūnus, neteko dar jų pamatyti, nes, vos kora dienu pabuvi, jie išvyko į lietuvių kolonijas pranešimų daryti.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimai čia, kaip ir kitose lietuvių kolonijose, praėjo pa-

Svarbiausi uždaviniai Europoje

Iki šiol Balfas gaudavo paramos iš IRO (20.000 dol. per metus). Iš tos sumos buvo išlaikomas personalas, sandomi sandėliai ir sumokamos kitos išlaidos. IRO veiklai sustojus ir pradėjus veikti PICMME (tarptautinė globos organizacija, kurią sudaro 23 valstybės), vėl reikia atnaujinti ryšius ir sudaryti sutartis. Ši globos organizacija turi apie 36 mil. dolerių; Balfio pirmininkas prašys, kad konkrečiai padėtų jų įstaigai. Toliau tarsis su UN High Commissioneris pagėbėlių reikalams, kad būtų kuo plačiausiai išvystyta šalpa ir sudarytos lengviausios emigracijos sąlygos.

Nukelta į 8 pusl.

LIETUVIAI PASAULYJE

Vokietija

• Vliko pirmininkas M. Krupavičius ir URT valdytojas prof. Z. Ivinskis tarnybiniiais reikalais lankėsi Paryžiuje.

• Estų nepriklausomybės šventės proga vasario 24 d. Vlikas pasveikino Estų igaliotinį Vokietijoje pulk. Jakobsoną.

• Stuttgarto radijo siųstuvo specialus studijų ratelis suorganizavo diskusijas apie tautos suverenumą. Iš lietuvių pusės dalyvavo, atstovaudami lietuvių nuomonei, V. Banaitis, doc. M. Brakas ir prof. Z. Ivinskis. M. Brakui pasiūlyta ateiti.

ty, kaip dalyvavusiam Europos Sąjūdžio Londono konferencijoje, skaityti pranešimą apie sąjūdžio tikslus, o prof. Z. Ivinskis paprašytis skaityti apie Lietuvą tarp dviejų imper. valstybių.

• Vokiečių vyriausybė organizuoja Baltų Institutą. Nariais iš lietuvių pusės numatyta prof. A. Maceina ir prof. Z. Ivinskis.

Prancūzija

• Paryžiuje įvyko svarbiausio Europos Sąjūdžio posėdis. Iš visų pavergtų kraštų to organo posėdyje tegali dalyvauti tik vienas atstovas. Šį kartą apgal eilę iš baltų pusės posėdyje dalyvavo dr. St. Bačkis. Ryšium su Europos Sąjūdžio ruošiamą šiais metais jaunimo manifestacija Lietuvių Studentų Sekcija Prancūzijoje, užmezgusi ryšį su Sąjūdžio tarptautiniu sekretoriumi, yra pasiryžusi suburti visą Europoje esantį lietuvių jaunimą.

• Vasarą netoli Paryžiaus bus atidarytas "vaikų miestas", kurį globos Unesco. Mažųjų paryžių klube dalyvauja ir Paryžiaus lietuviukai, kurie kartais klubui pademonstruoja mūsų tautinius šokių.

GLASGOW, SKOTIJA

Nepaprastos lietuvių vestuvės

Glasgow. — Vasario 11 d. Our Lady of Lourdes bažnyčioje pats prapijos klebonas kan. kun. Gabraith sutuokė plačiai žinomų ne tik Glasgowe, bet ir visoje Skotijoje biznierių I. O. Giedraičių vyriausiąją dukrelę Marion su lietuvių daktaru Antanu Bancevičium, iš Strathau, Zanarsklive prov., kur daktaras turi savo vilą ir kabinetą. Pažymėtina, kad jaunoji turi gyvus abu tėvelius, dvi seserys, kurių viena baigia mediciną, ir vieną brolių. Jaunasis gydytojas A. Bancevičius turi tik motiną, tėvas yra miręs anksčiau. Jo brolis yra mokyklos vedėjas.

Iškilmingų vestuvių banketas įvyko miesto centre "The Grand Hotel". Vestuvėse dalyvavo arti 300 svečių. Jų dauguma, iš skotų tarpo, buvo rinktinės asmenybės. Dalyvavo abu lietuvių kunigai J. Gutauskas ir dr. L. Gronis. Motherwell vyskupas Douglas D. D. atsiuntė savo koadjutorius, mnsng. Rodgers. Be to, dalyvavo visa eilė biznierių, gydytojų, pramonininkų ir šiaip įvairių profesijų atstovai. Tai buvo pirmutinės tokio platus masto vestuvės Glasgowe.

Jaunavedžiams linkime daug laimės ir Dievo palaimos.

Vladas Ramojus

J. Butkevičius

KAS KĄ SAKĖ

Tėvelio komikai

Seimoje tėvas kartas nuo karto nusipirko įvairių žurnalių, kur buvo žavių merginų nuotraukos. Septynerių metų sūnus jau lankė mokyklą. Kai abu tėvai dirbo, pas jį iš mokyklos atėjo kaimynų berniukas. Jis, ieškodamas "fanibukų", rado tuos sudėtus žurnalus ir pradėjo vartyti. Pribėgęs berniukas suuko:

— Padėk juos! — tai tėvelio "komikai."

Gera, kad pasakė

Ukininkas sėdėjo po vakarienės ir rūkė pypkę. Rudis, jo šuo, gulėjo šalia prie kojų. Staiga įsilaužė jo kaimynas ir pradėjo šaukti:

— Kokia klauylustė! Pasiutusi, turiu tau pasakyti. Tavo

(Reportažas iš Čikagos)

garbiai ir didingai, nors paskutinių Lietuvos atstovų — 3-jų žvejų, kurie įsijuosna tada buvo, neturėjom. Užtai gerokai turėjo paprakaituoti kitas mieles svetys — prof. Brazaitis, kuriomis dienomis net po keleto paskaitų išrėdžiamas. Be centrinio Alto surengto bendro minėjimo, kurio metu Lietuvos laisvinimo reikalams buvo suaukta daugiau kaip 6000 dol., minėjimus rengė ir atskiros lietuvių salos — lietuviškos kolonijos, išsibarščiusios plačiai pasiskleidusiam mieste; organizacijos: skautai, ateitininkai, vyčiai, Vilniaus Krašto Lietuvių S-ga — Dr. Basanavičiaus specialų minėjimą ir t.t. Ypač įskirtinas faktas, p. Daudžvardienės iškeltas ir plačiai propoguotas, Čikagos lietuviuose Nepriklausomybės šventės proga antrą kartą pasireiškęs

Blogas vanduo

Stovyklos vanduo turėjo daug kalkių, ir jis kenkė širdžiai, inkstams ir visam virškinimui. Latvė gydytoja patarė vandenį atvirinti, leisti jam nusistovėti ir tik paskui naudoti, bet tai padaryti buvo neįmanoma, — mūsų buvo daug. Tik 1951 m. rudenį buvo praversta nauji vamzdžiai iš upės ar ežero, ir vandenį pagerino.

Patį vietą yra arti marių, žema, drėgna. Maža čia ir gyvenytojų, nes nedaug ariamos žemės. Visur tik ganyklos, kurios šlapiesniais metais visai pažiungta. Netoli stovyklos yra mažas miškelis, kuris sudaro taip pat daug drėgmės.

Silpniesnių plaučių seneliams arba su reumatu šios klimato sąlygos nepakeliamos. Jie tuoj pradeda sirgti ir mirti.

Mirę lietuvių

Beveik kas dieną vyksta laidotuvių. Gausus būrelis palydi savo likimo draugus į kapines, palydi liūdni, nes tiek iš jų gyvenimo beliko: svetimoje žemėje vieniši kapai.

Iš lietuvių per trumpą laiką mirę šie seneliai: Pūdyraitis, Krocas, Leveckytė, Dailidienė,

imdavo tik "trupinius", bet jie buvo tokie dideli, kad seneliams nedaug kas belikdavo.

Kas kartą ejo blogyn

Pradžioje maistas buvo neblogiausias, visa buvo daroma dėl reklamos. Toliau reikalai blogėjo. Tik kartą savaitėje į sriubą įdėdavo kelias kiaulės kojas ir ausis, šiaip paprastomis dienomis į sriubą dėdavo margariną. Sekmadieniais pietūs būdavo pakėniami. Duona buvo miežių, avių ir su kitomis priemonėmis. Tiesa, kartais duodavo ir kvietinės pusbaltės duonos, bet ir ji buvo su priemonėmis. Per savaitę du kartus gaudavo kraujinės dešros. Ir ta buvo su visokiom priemonėmis, pilna pasenusių mėsos likučių. Kad nesijautų blogas skonis, buvo įdėta stiprių prieskonių.

Šis maistas buvo visai netikęs seneliams. Prasidėjo ligos — spuogai. Išberdavo visą kūną kaip kokia egzema. Tik patėkus į pereinamą stovyklą ir besirengiantiems emigruoti, ši liga savaime pranykdavo.

Agotos Leveckytės laidotuvių Varelis kapuose. Matyti lenkų kunigas, paskui iš kairės į dešinę: laidotuvių direktorius, toliau į kairę: visų katalikų pirmininkas Janocha laiko vainika, už jo stovi liet. katalikų pirmininkas V. Leveckis, šio straipsnio autorius. Vėlonė augino sesers sūnų Jurį Stankaitį, kurį vokiečiai nubaudė ligumėnu kalėjimu ir pagaliau sušaudė.

Senelių mieste

Vokietijoje, tremtiniais išemigravus, liko nemaža senelių, kurių neįsileido kiti kraštai. Atsiliko jie kaip gandrai, rudens pelkėse, laukdami žiemos, vieniši ir pasmerkti. Juos IRO pervedė į vokiečių ūkį, sutelkė į stovyklą ir apgyvendino. Štai V. Leveckis, pats gyvenęs tokioje senelių stovykloje, laimingu būdu atvažiavęs į Ameriką ir dabar gyvenęs 223A W. 5 St., So. Boston 27, Mass. pasakoja, kaip gyvena ten mūsų likę seneliai.

Skirsto pagal religijas

1950 m. rudenį, likviduojantis IRO globai, anglų zonoje apie 1000 senelių ir invalidų buvo sutelkti ir patalpinti senelių prieglaudoje netoli Oldenburgo Varel miestelyje. Ten Hitlerio laikais buvo jūrų pėsčintinkų kareivinės, susidedančios iš 15 mūrinių blokų. Pats IRO iškėlęs ten gyvenančius lenkus, patalpas atremontavo, perdūrė į nedidelius kambarius, kad galėtų gyventi du ar trys žmonės. Dar 1950 m. rudenį pradėjo ten vežti senelius, kurių būdavo apie 1000, o kartais ir daugiau. Tai kurie išemigruodavo, kai į jų vietą atveždavo naujus.

Daugiausia buvo latvių, apie 600, paskui estų, ukrainiečių ir lietuvių. 20. Kitų tautų, taip pat ir lenkų, buvo mažiau negu lietuvių. Bet lenkai, norėdami pasirodyti prieš administraciją, kad jų yra daug, visus mokančius lenkiškai, ypač iš Ukrainos, įtraukė į savųjų sąrašus.

Senelius paėmė globoti protestantų ir katalikų Karitas. Katalikų buvo mažiau, o protestantų dauguma. Pradžioje gyveno mišrai, o paskui suskirstė tikybomis. Katalikai, būdami mažiausia grupė, buvo sutelkti į pirmą bloką, kur

- Kaip laiko vokiečiai DP senelius?
- Kas juos globoja?
- Gera saviems, o svetimiems?
- Mirtis šienauja.

trečiame aukšte buvo nedidelė koplytėlė. Išpažinčių klausyti atvažiudavo iš Vehren kum. Kenstavičius, vėliau kun. Si-manavičius, o paskutiniu laikų kun. Steigvila.

Išgali lenkai

Nors lenkų buvo mažiau, bet jie vis tiek užvaldė koplytėlę. Jie ir pamaldas laikydavo sekmadieniais, lietuviams palikdami šokiadienius. Tuoj paskabinio ir baltą erelį ir Čenstakavos Dievo Motinos paveikslą, ukrainiečiai katalikai įsirengė kitą altorių. Pradžioje lenkų kun. Renas, mokėdamas sugyventi su visais, sutraukė visus tikinčiuosius. Vieną sekmadienį giedodavo lietuvių, kitą lenkų, tretį ukrainiečių. Atvažiavus kitam kunigui lenkui, jis tegalėjo tik šokiadieniais aptarnauti koplytėlę. Tada mes eidavome į vokiečių bažnyčią.

Gardūs trupiniai nuo stalo

Visos stovyklos maitinimas priklausė evangelikų Karitai. Kas mėnesį stovyklos išlaikymui skiria 80 tūkstančių markių. Iš tos sumos išlaikomi ir valdininkai. Tai vokiečiai ir sutelkė į administraciją daug žmonių. Pradžioje buvo net trys daktarai, vienas jų — dantų gydytojas. Tarnautojai gavo geras algas ir jokių būdu nenorėjo atsisakyti darbo, o stovykla negalėjo išsilaikyti iš tos sumos. Pradžioje pradėjo atleisti DP tarnautojus, nes visiems buvo gardus šis seneliams skirtas kasnis. Jie pasi-

Vis kviečia grįžti, kad galėtų pakarti

LIETUVA — ISMIRĖS KRASTAS

Amerikiečių žurnalistas E. Stevens, kuris, išsėjęs buvęs bolševikų simpatikas, vėliau jų pradėtas smarkiau čiupinėti ir galiausiai išvartas iš Sov. Sąjungos, atvirto ir 1950 m. parašė veikalą "This is Russia uncorrected". Jame

duoda žinių ir apie Lietuvą, gautų iš MVD pulkininko

Tada Lietuva, aklinai su kt. Pabaltijos valstybėmis, kaip "inkorporuotos į Sovietų Sąjungą" ir apsauktos integraline jų teritorijos dalimi, atskirta nuo viso pasaulio ir užsienio stebėtojų, kurie be specialaus leidimo dar ir dabar negali į ją atvykti, ejo "bandomuoju pavyzdžiu," kaip reikia "bolševikiškai rauti tikėjimą iš šaknų." Pirmiausia stengtasi nutraukti visus ryšius su Roma, paskum — seniai dar prieš Mindszentį — Telsių vyskupas V. Borisevičius ir Kaimėdorių vyskupas apkalinti, kad, esą, "slėpė ir ginklų partizanų", "prisidėję prie žmonių žudymo", rėmę teroristus banditus" etc. Panašiais provokaciniais kaltinimais buvo užverstai taip pat Kretingos pranciškonai (vienas jų tėvas buvo viešai pakartas, tik apie tai minimasis MVD pulkininkas Stevenis nieko nesakė), kai kurie Vilniaus kunigai, Ukmergės miesto bažnytinio choro choristai etc.

Ką sako apie tą kovą kiti svetimi

Jie stebisi tokios mažos tautos kietumu ir atsparumu. Kiti net saviesiems pavyzdžiu mėgina statyti. Štai švedų, protestantų krašto, kur katalikai toli gražu neturi religinės ir kt. dvasinio gyvenimo sritys lygių teisių su protestantais ir kur tik dabar jau pradeda, nors ir pamažu, eiti prie teisių suliginimo, "Dagens Nyheter" skelbia, kad iš 1940 m. buvusių 1.600 kunigų tik apie 200 eina viešai ar slapta kunigų pareigas, o iš 1.700 buvusių bažnyčių, koplyčių ar maldos namų esančių atidarytos tik apie 100. Taigi, 80

proc. kunigų yra deportuoti, nužudyti ar šiaip "dingę be žinios."

Partizanai vokiečių spaudoje

Siemet vokiečių k. leidžiamas Stuttgarte, Vokietijoje iliustruotas žurnalas "Schwaebische Illustrierte" Lietuvos laisvės šventės išvakarėse paskelbė pranešimą apie Lietuvos partizanų, drauge pažymėdamas, kad jam, kaip pirmajam pasauly žurnalui, teko garbė duoti iliustruotą reportažą apie tą "Hilferuf aus litauischen Waeldern" (Pagalbos šaukimas iš Lietuvos miškų). Žurnalo iliustracijos ir pranešimai, šiaip lietuviui bendrais bruožais jau žinomi, daro stiprų įspūdį net pašalininiams stebėtojams. Todėl netenka stebėtis, kad net vokiečių tautinis krikščioniškai kultūrai ginti komitetas jį išsileido savo pirmuoju leidiniu, drauge tuo

Lietuvos laisvės kovotojus statydamas pavyzdžiu, kaip reikia ginti savo tėvų žemę nuo okupanto ir kovoti už savo krašto religiją.

Tą jų retomis iliustracijomis pavaizduojamą Lietuvos tikinčiųjų laisvą sv. Tėvui atnešė iš Lietuvos partizanų ryšininkai. Jis apmokėtas net devyniomis jų gyvybėmis. Vos išnešė jį iš slėptuvės, autoriai pateko bolševikams į rankas ir žuvo. Tada laisvą perrašė mašinėlė kitas kovotojas, kuris buvo slėptuvės su draugu. Vos spėjo į laisvą įduoti į saugesnes rankas, ir jiedu abu, ir slėptuvė buvo sunaikinti. Iš šešių vyrų, kurie nešė laisvą per geležinę uždangą, trys žuvo pakeliui, o vienas — vėliau. Estas Schape-ris, protestantas, (perėjo į katalikybę. Red.), jį tebegarsina viešai Šveicarijoje ir kitur, kai kur publikai net verkiant.

Dirba kaip paprasčiausi darbininkai

Tarp kitų būdingų pasisakymų čia tenka paminėti liberalinio vokiečių savaitraščio

"Echo der Woche" Nr. 6-52 pasakytus žodžius, išstartus apžvelgiant Pescarėje vad. "Collegio Russo" Rytams ruošiamą pasišventėlių veiklą: "Jau išista metų eilę, nors pasaulis veik nieko apie tai nežino, katalikų dvasininkai eina keliu, kuris yra ne kiek ne mažiau herojiškas, kaip kad belgų tėvo Damiano, savo noru išėjusio dirbti tarp raupsuotųjų. Jie eina į bekrastę Rytų erdvę skelbti Evangeliją, nepaisydami kliūčių, kurias tiesiog neįmanoma gerai net įsivaizduoti. Ten jie dirba kaip paprasčiausi darbininkai, kolektyvininkai, šoferiai ar technikai, jų gyvenimas yra pilnas pavojų, ir jie turi būti

visuomet pasiruošę, kad juos gali kiekvieną minutę suimti Stalino slaptoji policija.

Tiek darbo metu, tiek ir laisvalaikį jie skleidžia religinę mintį, kaip katalikų laikais, užuolius tikintiesiems, būdami tikri, jog anksčiau ar vėliau, bent vieną kartą tikrai neišvengs savo likimo."

Panašų 20 amž. kankinių duoda ir mūsų tauta. Kai ateis laikas, bus žinomi ir šie visi naujųjų laikų dvasios didvyriai, nors jie iš tikro dirba visai ne tam, kad būtų žinomi.

Pasakoja atbėgę belaisviai

Daug smulkmenų papasakoja įvairiausiomis keistomis, kartais stačią neįtikimomis aplinkybėmis į Vakarus prasimušę mūsų tautiečiai, o ypač apie 2.500 buvusių Lietuvoje karo belaisvių ar civilių gyventojų, kurių kelis tūkstančius sveitinių mūsų tautiečiai, nors ir patys už tai rizikuodami laisvės netekimu, yra išsėję iš tikros bado mirties. Tiek bolševikai Rusijoje, tiek komunistai ir čia, Vokietijoje, tokiems grįžusiems iš Rytų vokiečiams tiesiog grasinta grasina, kad tylėtų ir nieko blogo, ką matą, nesakytų apie bolševikus. Todėl ne visi ir drįsta plačiai

išsipašakoti. Pagaliau, visur pilna kom. šnipų, tebeveikia daug jų viešų ir slapčių agentų, o ne kartą išsirašinę Sovietų repatriacinės misijos karininkai taip pat atskirais laisvūčiais ir "pakvietimais" duoda suprasti, kad jie "budi" — ir tuo pačiu visur stengiasi skelsti bolševikinį terorą, kertinį bolševikų režimo akmenį. Netenka stebėtis, jei jie

Ta proga prisimintinas kad ir paslaptingas gen. Kubiliūno dingimas, tikriau — pagrobimas naktį, kur jo paslaptingomis aplinkybėmis "pasiimti kur viešai", be kitų, buvęs net vienas su anglų uniforma apsilikęs... Taigi, bolševikų "akis ir ausis" toli siekia ir mato. Tačiau, nepaisant to, taip pat

Vakaruose gerai žinoma, kas darosi ir vyksta už geležinės uždangos, tarp jų ir Lietuvoje, nors dar ir dabar Pabaltijis priskiriamas prie pačių sunkiausių užsieniečiams prieinamų sričių visame pasaulyje. Ten veikia "dvigubos geležinės uždangos įstatymai."

Kaip gyveno Kotlos rajone, pačiose atšiauriausiose srityse, Dr. L. Bistras vicem. Skaigiris ir kaip žuvo "XX A." redaktorius Ign. Skrupskelis, pasakoją tris kartus tremtas, bet galiausiai iš minimųjų darbo stovyklų ištrūkęs ir pasiekęs Vakarus Dr. M. Rubinšteinas, buv. "Idiše Štime" Kaune vyr. redaktorius, kuris paskum kiek laiko redagavo Muenchen- ne žydų dienraštį "Our Way" ir galiausiai, gavęs gerą pasiūlymą, užimti atsakingų pareigų" išvyko į Palestiną prie jos vyriausybės. Užsieny pasirodė žinių apie prof. Prano Dovydaičių gyvenimą, o amerikiečių lenkų spaudoje — apie ištrūkusio iš Sibiro lenko F. Stawczyko, mokančio lietuviškai, pasakojimus apie Sibire gyvenimą ir mirtį buv. Respublikos prezidento A. Stulginskio. Su Stulginskio jis buvo vienijo priv. darbo stovykloje ir į Ame-

riką atsivežė iš jo gautą dovanų kaktaraištį ir šaukštą. Savo atsiminimuose, kurie netrukus žada pasirodyti spaudoje, jis nori taip pat plačiai prisiminti ir Sibire kitus arčiau pažintus lietuviuos: Min. Silingą, pulkininką Puodžiūną, Dr. Vileišį ir kt.

Štai rašančiam šias elutes teko per vieną minėjimą Vokietijoje suėti lietuvių, išbuvusių Sibire 6 metus,

kur jis buvo suėjęs taip pat agr. Mickų. Tuo metu, kai visi kiti dirbo priverčiamuosius darbus, tik minimasis agronomas galėjo dirbti savo srityje. Pasakotojas buvo sugautas bėgantis Latvijoje, kur, mokėdamas vokiškai, nusprendė dėtis vokiečių — ir tokiu būdu išsigelbėjo, nes šiaip kitus lietuviuos ir iš viso baltus, kovojusius prieš bolševikus ir negalėjusius iš Kuršo išbėgti, bolševikai paprastai šaudydavo vietoje, tik ypatingesniems karais surengdami parodomąjį "teismą", faktiškai — viešą pakorimą ir sušaudymą.

Tarp kitų vokiečių, viešai pakartų ar sušaudytų, minimas ir prof. Gerulis,

didelis lietuvių k žinovas, išleides kelias laidas ir lietuvių kalbos tyrinėtojų fonetikų, bet nemažesnis paskiausiai buvęs ir nacių. Minimasis lietuvis, paleistas iš karo nelaisvės, buvo atvežtas į Berlyną, bet čia vokiečiai nenorėjo jo priimti, nes jis negalėjo nurodyti nieko, kas būtų jį priglaudęs, būtų galėjęs jam duoti butą ar darbą arba jį priimti kaip giminę. Taigi, pasitaiko ir tokių atsitikimų, apie kuriuos nei spauda nerašo, nei jokios oficialios įstaigos viešai neužsimena nė vienu žodeliu, bet kur faktiškai eina reikalus nei daugiau, nei mažiau, tik apie žmogaus galvą, ar visą ateitį. Visa jo laimė, kad tada, kai vokiečių komisija, neapsisant to, kad jis buvo priverstas kovoti su vokiečių kariuomene prieš bolševikus, jį atsiskaito priimti, tai rusai palydovai, neturėdami ką su juo veikti, nes toks atvejis jų "užplanavimuose" buvo nenumatytas, paprasčiausiai jį

GABJOS 2 NR.

"Gabijos" leidykla Brooklyn- ne leidžia literatūros žurnalą, "Gabiją". Žurnalas pasirodo kas trys mėnesiai. Redaguoja Stepas Zobarskas. Literatūros vakaro proga (III. 9.) išėjo ir antrasis "Gabijos" numeris. Turinyje randame: Igno Še-niaus — Geležiniai pančiai, Henriko Nagio eilės, Vinco Krėvės — Amžinojo didybės sosto papėdėje, Lewis E. Giel-gud — eilės, Irena Joerg — Taika ateina į slėnį, Juozo Tys-liaivos — eilėraščius, Jurgio Savicko — Latrai, Henriko Radauko — eilėraščius, Petro-nelės Orintaitės — Piliuko nes-kmė, Leonardo Zitkevičiaus — eilėraščius, Stasio Būdavo Knygnešius, Gražinos Tulauskaitės — Eilėraščius, Li Po — eilėraščius, Stasio Santvaro — eilėraščius, V. K. Jonyno liu-stracijų, A. M. Katiliškio — Eglutė, Jono Brazaišio — Veidai ir vardai, J. Stebeiko — Balansas su beletristo pelnu, Vinco Maciūno — Rašytojai apie kalbą, J. Stebeiko — Mūsų kygos. Numeris pailus-truotas autorių atvaizdais.

Jau matėsi palmės

Po 93 dienų kelionės jie pamatė palmes. Tai buvo Puka Puka sala. O 101 dieną jie sustojo Polinezijos salyne. Rarojo saloje. Jie buvo atlikę 8000 km ir tuo įrodė, kad senuose amžiuose čia galėjo atsikelti žmonės ir su menkais priemonėmis, su plaukais.

Sis, galbūt, keisčiausias mūsų amžiaus žygis, gal ir paskutinis, pilnas drąsos ir ieškojimo aistros, ir yra medžiaga naujam filmui, kuris fantastiškai ir poetiškai vaizduoja jų kelionę.

A. L.

Gelmių svečiai

Maisto jie turėjo pakankamai, buvo išdėję konservų, dar pasigaudavo žuvis. Vienas visada budėjo prie vairo, kitas pagelbėjo tarnyboje, trečias

pametė, patys tuo tarpu turėdami kuo geresniu pasirūpinti: ką prisipirkti, tikriau — "nu-džiauti", pasilinksinti su merginomis etc. Ir tik tokiu būdu toji "nereikalinga našta" išvydo laisvę. Kai pasiekė Vak. Berlyną, šį kartą vakariečiai jo jėga išvartė į Rytų zoną jau nebedrįso... Taip jis susisiekė su lietuviiais ir galiausiai pasiekė amerikiečių zoną, kur, gavęs darbą, ir dabar laimingai tebegyvena.

Štai vėl kito buv. karo belaisvio, bet vokiečių, kurį teko suėti vienam klaidpėdėčiui lietuviui tėvui beieškančiam savo sūnau, nes Sibire jie turėjo tą patį p. numerį, pasakojimai apie Lietuvą. Ją teko matyti, tiesa, nelgai, bet — beveik visą. Buvo porą dienų Kaune.

A. Pakalnis

Lietuvių rezistencijos atstovai. atnešė į Vakarus Lietuvos katalikų laisvą sv. Tėvui. (Nuotrauka paimta iš vokiečių spaudos)

MOKSLO IR TECHNIKOS NAUJIENOS

SALDYTUVAI AUTOMOBILIAMS BUS GERESNI IR PIGESNI

Society of Automotive Engineers susirinkime Chrysler bendrovės inžinierius T. C. Gleason pranešė, kad statyboje automobilių, kurie žiemos metu bus apšildomi, o vasarą šaldomi, yra padaryta žymi pažanga. Ligi šiol naudotuose automobilių šaldytuvuose, kuriais buvo reikiama ne kartą nepasitenkinimo, padaryti žymūs patobulinimai. Padaryta pažanga leidžia taip pat tikėtis, kad automobilių šaldytuvai ateity bus nebranges ir dėl to galės būti plačiai naudojami.

NATURALIŲ DŪJŲ UZTEKAS DAUGELIUI KARTŲ

Natūralinės dūjos, kurios dar neseniai be naudos išsisklaidydavo, dabar JAV jau naudojamos 17 milijonų vartotojų. Ir American Gas Association pirmininko G. F. Mitchell tvirtinimu, jų šaltinių išsekimo pavojaus nematyti. Tad jų naudojimą manoma dideliu mastu plėsti, ligi 1955 m. investuojant į šią šaką 4.500.000.000 dolerių.

1926 m. šių dūjų ištekliai — tuo metu dar beveik tik po

Apalašų kalnais — buvo įvertinti 25 trilirjonais (25.000.000.000.000) kubinių pėdų. Šiandien gi 75 trilirjonų ištekliai jau naudojami, yra įrodyti dar 200 trilirjonų kub. pėdų ištekliai ir aptinkami vis nauji. Kai kurie specialistai mano, jog šių dūjų pakaks 70 metų.

Dar prieš penkiošimties metų šios dūjos buvo laikomos naftos laukuose tikru "kenkėju" ir kasdien ligi 2 milijardų kub. pėdų jų buvo arba sudeginama arba paleidžiama išsisklaidyti ore, nors jau prieš 125 m. pirmą kartą tos dūjos JAV buvo pradėta naudoti kuriai, leidžiant jas per medinius vamzdžius. Tvirtinama, kad kiniečiai tos pačios minties jau buvo priėję gilioji senovės ir ji žemės kylančias degamas dūjas bambukiniais vamzdžiais įsivedę į židinius.

10 KILOMETRŲ GELMEJE DAR YRA GAUSIAI GYVYBĖS

Didžiausioji gelmė, kurioje ligi šiol buvo surasta gyvybė, buvo tarp 7.000 ligi 8.000 metrų. Bet pastaruoju laiku dangų tyrinėjimų laivas naujais gaudymo aparatais pagavo bakterijų ir kitų gyvų organizmų 10.400 metrų gelmėje.

Žmonės ir Žvėrys Dievų Miške

KUN. STASIO YLOS KACETO PERGYVENIMAI

Knyga 560 puslapių, paveiksluota, kaina \$5.00.

Užsakyti (iš anksto atsiunčiant pinigų) šiuo adresu:

IMMACULATE CONCEPTION CONVENT
R.F.D. 2, Putnam, Conn.

ŠEŠI VYRAI ANT PLAUSTO PERPLAUKĖ RAMŲJĮ VANDENYNĄ

Naujas filmas

Neseniai RKO filmų bendrovė pagamino naują filmą "Kon Tiki". Šis vardas nieko nesako, bet pačiame filme prasiskleidžia įdomi nuotykių istorija. Joje vaizduojama, kaip šeši vyrai perplaukia Ramųjį vandenyną.

Medžiaga šiam filmui davė viena istorija. Tikrai taip buvo prieš keletą metų, kad šeši vyrai perplaukė Ramųjį vandenyną, iš Pietų Amerikos patekėdami į Polinezijos salų grupę. Kas paskatino šiuos vyrus leisti į tokią kelionę? Nuotykiškai? Turtų ieškojimas?

Tylus vakaras

Ši idėja kilo jaunam norvegui Thor Heyerdahl. Jis sėdėjo vieną vakarą prie jūros kranto Polinezijos salų pietuose. Jis buvo daug keliavęs ir turėjo ieškojimo aistrą, kaip ir daugelis keliauninkų.

Iš krūmų staiga išsoko čiabuvis Tei Tetua. Ir jį norvegas pavadino "žmogėdra", bet šis buvo ramus ir čiulpė cukrinę švendrę. Jiedu susėdė ir pradėjo šnekėtis. Čiabuvis pasakojo apie senus laikus, kad čia viešpatavęs Tiki dievas, saulės sūnus. Vieną kartą tylią naktį jis savo tautą atvedęs į Ramiojo vandenyno salas. "Is kur esame kilę, nežinau, bet turėjome iš toli atkelti" — pasakojo čiabuvis.

- Per 101 dieną padarė 8000 km.
- Ar jie buvo nuotykių ieškotojai, ar tyrinėtojai?
- Senaisiais genčių keliais

Ir norvegai kilo tas pats klausimas: iš kur kilusi šios salos tautelė? Mokslininkai tvirtina, kad atėjo iš Vakarų, iš Azijos. Bet tuo jis nenorėjo tikėti.

Staiga norvegai kilo mintis, ar nebuvo tai pati tauta Peru valstybėje, kuri garbino Kon Tiki. Juk sutinkamos iškastos tiek Peru, tiek Polinezijos salose yra labai panašios.

Norvegai įsikėlė į galvą, kad ši tautelė bus persikėlusi per Ramųjį vandenyną, 8000 km. plaustais atkeliavusi.

Visi juokiasi iš jo

Jis ėjo pas visokius mokslininkus, bet visi juokėsi iš jo. "Kas gali nuplaukti 8000 km. plaustais per vandenyną?"

Tačiau norvegas nenusiminė. Jis Peru pakrantėje suorganizavo dar penkis norvegus. Iš jų tik vienas tebuvo jūrininkas. Ir jie norėjo padaryti bandymą, gal būtų keisčiausia šitame amžiuje: kaip prieš 1500 metų perplaukti Ramųjį vandenyną plaustu. Jie susikalė iš medžio rąstų plaustą. Niekur nevertėjo jokios vinies, jokio geležinio lanko. Visą atliko primityviškiausiu būdu. Jų plaustas turėjo 14 m. ilgio ir

5½ m. pločio. Pasidarė būres. Iš modernių jūrininkystės instrumentų pasimė tik aparatą nuotolui matuoti ir radio įrengimus.

Į kelionę

1947 m. balandžio 27 d. plauštą pakrikštijo "Kon Tiki" vardu, aplėdami jį kokoso riešuto pienu. Visi Callao miesto gyventojai juokėsi, kur jie nuplauks. Buvo išmėnčių, kurie išaškino, kad medis, iš kurių padarė plaustą, greitai prisigers vandens ir paskęs. Bet norvegai nieko nesiklausė. Jie pasitikėjo pietų rytų pasaitais bei pietų ekvatoriaus srove ir kitą dieną, balandžio 28, jie išplaukė.

Sunkiausia buvo trečioji naktis, kai kilo didžiulė audra. Tada jų plaustą svaidė kaip skiedrą, ir jau manė, kad kelionė tuo ir pasibaigs. Bet kitą dieną audros nutilo, vakarai buvo ramūs, ir jie galėjo kuo geriausiai plaukti.

Gelmių svečiai

Maisto jie turėjo pakankamai, buvo išdėję konservų, dar pasigaudavo žuvis. Vienas visada budėjo prie vairo, kitas pagelbėjo tarnyboje, trečias

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

SU NAUJAIS PASIRYŽIMAIS
I DARBINGĄ ATEITĮ
ALRK Fed. seimelis Norwoode, Mass.

• Kun. Pranas Garša yra paskirtas naujuoju redaktorium Argentinoje leidžiamo laikraščio "Laikas".

• Kun. J. J. Jakaitis, MIC, iš Argentinos grįžta į JAV. Tai vienas iš žymesnių veikėjų. Jam klebonaujant Worcester, Mass., ne tik buvo pastatyta nauja bažnyčia, bet parapija buvo žinoma kaip pavyzdinčiausia religinio ir tautinio susipratimo atžvilgiu.

• Kun. Longinui Jankui, vi-karaujant Santa Barbara, Cal., buvo padaryta operacija. Tris savaites prabuvis šv. Juozapo ligoninėje, Burbank, Cal., jau grįžo į savo pareigas.

• Marija Peldžiūtė, dukterė A. Peldžiaus, buv. "Darbininko" administratoriaus, iš Brockton, Mass., išvyko mokytis slaugę į Bostono General Hospital. Ji yra gera lietuvaitė ir vyrė.

• Lietuvės Cap. Wm. Balswick, vienas iš Chicago policijos viršininko padėjėjų detektyvo pareigose, uoliai kovoja su nusikaltimais. Dabar jo pasiūlymu policijos viršininkas suspendavo Stock Yard nuavados kapitoną Arthur Kutt dėl neprižiūrėjimo tarnavę, kurių viena būdavo atidara neleistinu laiku, kitoje vyko azartiniai lošimai.

• Dr. Kazys Mogenis, š. m. sausio mėn. išlaikė Illinois valstybės medicinos egzaminus ir gavo leidimą praktikuoti. Dr. K. Mogenis yra vidaus ligų specialistas, buvęs Vilniaus universiteto adjunktas, 2-os Vilniaus univ. vidaus ligų klinikos vedėjas, ilgai dirbęs Kau-no, Klaipėdos ir Vilniaus Lietuvos Raudonojo Kryžiaus ligoninėse. Tretyje, Vokietijoje jis buvo UNRA ir IRO medical officer, kartu būdamas ir DP General Hospital Wuerz-burge direktorius.

• Vincas Kneizys, iš Norwood, Mass., Amerikos Legio-no Norfolk apskrity paskelb-tam kalbėtojų konkurse laimėjo pirmąją vietą. Jis dalyvavo tos apskrities paskutiniajame kalbėtojų konkurse kovo 16 d.

• Bostonietis lietuvis, kuk-liai pasivadinęs save "Papas-tas piliečiu", dažnai aukoja li-kusiems Vokietijoje tremti-niams šelpiti. Vasario mėnesį jis vėl atėmė tikslui paskyrę \$20.

• Dr. M. Grendal, lietuvis, yra žymus Bostono chirurgas ir miesto ligoninės štabo na-rys.

• Dr. Danutė Dulskytė dirba Hartfordo miesto ligoninėje ir rengiasi valstybiniam egzami-nams.

• Juozas Gobis, mūsų laik-raščio bendradarbis, kurį laiką gyvenęs pas savo dukterį Los Angeles, Calif., vėl sugrįžo pas savo sūnų į Clevelandą.

• M. Matukas yra parašęs trumpą genealoginį klausimais studiją "Tikrovės suvoki-mas". Autorius yra baigęs Ro-mos "Angelicum" Universiteto filosofines studijas.

Naujosios Anglijos ALRK Federacijos seimelis įvykęs kovo 9 d. Norwoode praėjo la-bai darbingoje nuotaikoje ir priėmė svarbias rezolucijas.

Seimelį pradėjo vietos Fede-racijos skyriaus pirm. V. Ku-dirka. Klebonas kun. F. Nor-butasis sukalbėjo maldą ir susi-rinkusiems pristatė garbingus svečius — prel. P. Jurą, kan. M. Vaitkų, dr. J. Leimoną, dr. P. Kaladę, dr. Petronį ir kt. Seimeliui pirmininkavo V. Ku-dirka ir A. Zaveckas, sekreto-riavo J. Beinoris. Rezolucijų komisiją sudarė kun. A. Saka-lys, kun. V. Paulauskas, Ant. Sidlauskienė ir A. Tumas.

Seimelį sveikino vietos kle-bonas kun. F. Norbutas ir prel. P. Juras. Pastarasis, vieno vo-kiečių mokslininko pavyzdžiu, visuomenę suskirstė į tris kate-gorijas — veikliuosius, miegan-čius ir "mirusius". Veikli-ams reikia nuosirdžiai dirbti, kad bent miegančiuosius išbu-dintus.

Kun. E. Petrelevičius savo paskaitoje palietė pačios ALR-K Federacijos veiklą ir jos reikšmę, parapijinės bendruo-menės artimą ir uolų bendra-darbiavimą su dvasininkais, katalikiškos spaudos dabartinę padėtį jos reikšmę ir platinimo būdus (parapijose steigti spau-dos kioskus, šeimų bibliotekas ir kt.) ir katalikų vaikų orga-nizacijos "Jaunučiai", dabarti-nę organizacinę padėtį ir ateit-is planus.

• Lietuvos Vyčių "Illinois-Indiana apylinkė balandžio 20 dieną ruošia katalikiškojo jau-nimo konferenciją.

• J. J. Černiauskas, Anso-nioj, Conn., yra paskirtas teis-ėju. Vyčių kuopa, kurios jis yra pirmininkas, suruošė ban-ketą jam pagerbti.

• Lietuvos banką, Continen-tal Savings and Loan Associa-tion, Chicagoje, užpuolė du plė-šikai ir pagrobė \$2000. Užpuo-limo metu banko buvo tikrai reikalų vedėjas ir dvj tarnauto-jos.

• Vincas Šalčiūnas, Phila-delphia, savo namuose baigė įsirengti televizijos radijo, ir kitokių elektrinių aparatų labo-ratoriją ir priima įvairius už-sakymus. Šalčiūnas yra vienas geriausių šios srities specialistų lietuvių.

• Pranas Šimkus, žemaitis ūkininkas, kelintį metai ūkinin-kauja savo ūkyje netoli Scran-tono, kurį jam nupirko jo bro-lis, amerikietis lietuvis. Vasa-rio 24 d. būrelis Scran-tono lie-tuvių susirinko šito vienintelio apylinkėje lietuvių ūkininko pastogėje, jo sūnaus Prano iš-leistuvių į JAV kariuomenę pro-gam. Kultūringam lietuviš-kam pobūvyje, kalbas pasakė dr. A. Kučas, kun. B. Zdanavi-čius. Būsimas kareivis apdova-notas V. Augustino Lietuvos vaizdų albumu, ir kitokiomis dovanomis.

Kun. J. Vaitiekūnas, papildy-damas prelegento iškeltas min-tis, siūlė prie Federacijos sky-rių įsteigti informacijos būre-lius, kur būtų informuojama a-pie rinkoje pasirodžiusias nau-jas knygas ir jų vertę.

Dr. J. Leimonas labai nuo-sirdžiai ir šiltai kalbėjo jauni-mo klausimu. Pats prelegentas daug metų buvo lietuvių kat. jaunimo "Pavasario" sąjungos vadu, dabar redaguoja "Vytį", tad labai gerai pažįsta lietuviš-ko jaunimo padėtį ir jo reikš-mę tautos išsilikime. Visoki režimai labai daug dėmesio kreipia į jaunimo auklėjimą. Kaip išauklėti jaunimą, tokia bus ir tauta. Teisingai yra tei-giama: duokite man jaunimą, o aš duosiu jums tautos ateitį. Prelegentas pabrėžė kokį vaid-menį suvaidino kat. jaunimas Lietuvos laisvės kovose ir Ne-priklausomo gyvenimo laikais ir kvietė katalikišką visuomenę daugiau susirūpinti jaunimo auklėjimu — "arba su jauni-mu į šviesesnę ateitį, arba be jaunimo į tautos pražūtį", bai-gė dr. J. Leimonas savo gražią kalbą.

Dar kalbėjo dr. P. Kaladė ir kun. M. Vembrė. Abu priminė šv. M. Marijos apsiereikšmį Fatimoje reikšmę ir ragino kaip pavienius asmenis, taip šeimas ir bendruomenes pa-aukoti Nek. Marijos širdžiai, ir platinti pamaldumą į Dievo Motiną. Parapijos, kurios dar nepadarė pasiaukojimo Nek. Marijos širdžiai, artimiausioje ateityje tai raginamos padary-ti.

Visos kalbos atstovus labai gražiai nuteikė ir sukėlė daug gerų pasiryžimų. Apsvarsčius eilę einamųjų reikalų buvo pri-imos rezolucijos:

1) N. Anglijos ALRK Fede-racijos seimelis ragina visus savo skyrius ir visas katalikiš-kas draugijas susitrinti ir su-gyventi veikimą.

2) Visus lietuvių katalikus raginti tampriai laikytis prie parapijos ir gyvai joje reikš-tis.

3) Raginti visus katalikus skaityti geras katal. knygas ir kat. laikraščius. Kataliko pa-reiga remti katal. spaudą.

4) Turint galvoje komuniz-mo pavojų, kviešti ir raginti kiekvieną progą skelbti komu-nizmo žalą ne tik atskiroms žmonėms, bet valstybės tau-toms ir krikščionybei bei jos kultūrai.

5) Visi lietuviai katalikai kviečiami ir raginami suburti savo vaikus į lietuviškas kata-likškas organizacijas ir jas vi-sokeriopa remti.

6) Kvieti visus lietuvių katalikus kreipti daugiau dėme-sio į Marijos prašymus Fati-moje ir grįžti prie atgailos dva-sios.

7) Lietuvių katalikus kvie-siti švęsti Nek. Marijos širdies šventę gegužės 13 d.

8) Visas parapijas raginti galimai greičiau pasiaukoti Nek. Marijos širdžiai.

9) Prašyti visus katalikus kasdien kalbėti rožančių už pasaulio taiką, Lietuvos išgel-bėjimą ir Rusijos atsivertimą.

10) Raginti visus katalikus nešioti rožančių ir kitas religii-nes insignijas.

11) Prašyti visus ALRK Federacijos skyrius kreiptis į JAV Vyriausybę, kad galimai greičiau paskirti šio krašto at-stovą prie Vatikano.

Seimelis užbaigtas pamaldomis bažnyčioje, kur visų bend-rai sukalbėjo rožančių.

Atstovai skirstėsi išsivežda-mi didelius pasiryžimus nau-jiems darbams.

ISPŪDŽIAI IŠ SIOUX CITY, IOWA

KAN. F. KAPOČIUS

Čionykščių lietuvių būklė

Prieš keliadesimt metų čia buvo per tūkstantį lietuvių. Už-darbiai buvo menki, darbas sunkus — skerdyklose. Beveik visi jie buvo mūsų žaliųjų kai-gas vaikai, atvykę išdirbti pi-nigų ir pasiryžę grįžti Lietu-von. Pirmasis pasaulinis karas suardė jų planus. Dauguma pasiliko Amerikoje. Pramokę anglų kalbos, išvažinėjo į dides-nius miestus geresnio darbo su-sirasti. Čia pasiliko vos šim-tas šeimų. Dabar dauguma jų turi įsigyti namus, kiti net kele-tą, turi santaupų bankuose, ta-čiau iki šiol vis priversti dirbti tose pačiose skerdyklose, į ku-rias įžengė būdami jauni, stip-rūs, o dabar vartę žilagalviais, susirūpinę besitarinančios se-natvės dienelėm.

Neturėjo savo mokyklos

Tai didžiausia spraga šio kampelio lietuviams, kurios pa-sekos gana liūdnos. Lietuvių vaikai, kurių seniau buvo per du šimtus, buvo leidžiami į ki-tataučių mokyklas. Jaunoji karta sunkiai bekalba lietuviš-

kai, neskaito lietuviškos spau-dos, todėl, suprantama, spar-čiai tolsta nuo lietuviškų pap-ročių bei tradicijų, kuriomis dar iki šiol tebegyvena jų tė-vai. Daugumas jų gavo mieto-se, tad tik progomis aplanko savo tėvus. Laimė, kad laiku dar suskubo pasistatyti gra-žią mūrą bažnyčią. Tai yra vienintelis ryšys.

Lietuvių dvasia tebėra gyva

Vos pusę metų čia uoliai pa-sidarbavus naujai iš Europos atvykusiam klebonui kun. Si-monui Morkūnui, paaiškėjo, kad lietuviai nėra palūžę sun-kiose svetimo gyvenimo sąly-gose. Jie pirmieji sumokėjo vi-sus, gana didelius (22,000,00 dol.) parapijos mokesčius vys-kupijos high school parenti, dabar vėl uoliai renka 4,000,00 dol. vietos kunigų seminarijai steigti. Kartu sparčiai gerina-mi kiti parapijos reikalai: baž-nyčioje įvedama gazo apšildy-mas ir ruošiamasi ją gražiai iš-dekoruoti, papuošti įdomiais vitražais, paveikslais ir kt. Tuo

tikslu numatomas kviešti žino-mas bažnytinis meno specialis-tas, dail. K. Varnelis.

Gyvas labdaros darbas

Baigiantis DP biliiui, klebono S. Morkūno pastangomis, sus-kubta dar sudaryti per šimtą garantijų paskutiniams lietu-viams tremtiniais atkviesti. Iki šiol jų atvyko jau apie 70. Daugumas — našlės su mažais vaikais, ar šiaip jau nesveika-tingos šeimos, kurios niekur kitur nesusirado prieglaudos.

Naujų lietuvių atvykimas į šį nedidelį miestą sudarė sunk-kių uždavinį mažutei vietinei lietuvių kolonijai, ypač jųjų vadui vietos klebonui. Nedidelė klebonija virto "pereinamąja stovykla" naujiesiems atkviė-liams, kuriems reikėjo surasti darbą, butą, daugeliui — pini-ginės paramos pradėti įsikurti. Pastebėję nepaprastą lietuvių solidarumą, į labdaros darbą į-sijungė vietos katalikai, pasi-darydami dideli lietuvių bičiū-liai — rėmėjai.

Jaudinantieji artimo meilės pavyzdžiai

Po savaitės darbo sunkiai susirgo naujas lietuvis ateivis, gydytojas Jonas Kuncaitis. Jauna šeima su trimis mažu-čiais vaikais. Lietuvių piliečių klubas tuojau paskyrė iš savo kuklios kasos 25,000 dol., per-ėjus per namus, surinkta 200,00 dol. Vyskupijos Caritas pa-rėmė šeimą maistu. Vietos lie-tuvis Mikas Bujokas ir ameri-kietis John Castle dviem trans-fuzijom paaukojo savo kraują. Kitas pavyzdys. Senutė ligo-ta vietos gyventojas Mrs. Eliza-beth Breslin priėmė į savo na-mus naujai atvykusią lietuve-nąšę J. S., kuri turį ligonę duk-terį. Jau antras mėnuo duoda joms nemokamai butą ir mai-są, kol gaus tinkamą darbą.

Lietuvių bičiulis Father Edward Vollmer

Tai vyskupijos organo "Our Sunday Visitor" redaktorius, kolegijos kapelionas ir profe-sorius. Žinomas veikėjas ir kal-bėtojas. Jis kas savaitę lietuvių bažnyčioje laiko pamaldas ir sako anglų kalba pamokslus. Ypač jautriai kalbėjo apie Lie-tuvą, ragindamas mylėti savo tautą ir melstis už josios lais-vę, per 40 valandų atlaidus, kurie baigėsi šv. Kazimiero dieną. Jis dažnai savo redaguo-jamame laikraštyje talpina žinių apie Lietuvą ir vietinius lietu-vius, pabrėždamas mūsų tau-tiečių gerąsias savybes, mūsų tautos kančias ir kovas.

40 val. atlaidai, maldos diena už Lietuvą

Kovo 24 teko nam būti da-lyviu keturiasdešimties valan-dų pamaldose, o kovo 9 d. — maldos dienoj už mūsų Tėvy-nę. Sakydamos pamokslus, paste-bėjau didelį susidomėjimą lie-tuvišku žodžiu. Per visas pa-maldas bažnyčioje gausu lan-kytojų. Beveik visi parapijie-čiai atliko velykine išpažintį. Atsivežiau punda tėvo Vaitke-vičiaus "Gyvoji Dvasia." Visos knygos išpirktos.

Pereitą sekmadienį bažnyčios salėje buvo lietuvių susikaup-i-mo valanda. Man teko kalbėti apie Lietuvos vargus ir kan-čias. Daugelis klausytojų jau-dinosi iki susigraudinimo.

Naujai atvykusi d-rė Silvija Buzilaušienė jautriais žo-džiais priminė persekiojamą ti-kėjimą Lietuvoje. Klebonas kun. Morkūnas ragino parenti tremtyje kenčiančius mūsų brolius lietuvius. Susirinkusieji suaukojo 65,00 dol., kuriuos nutarė pasiųsti Balfui.

Bendros išvados

Sioux City lietuviai drąsiai galia laikyti pavyzdžiu mūsų veiklos Amerikoje. Juų tarpu-savis susiklausymas, vieningu-mas su dvasios vadu — klebo-nu trumpu laiku atsiekė dide-lių rezultatų. Naujai atvyku-sieji bematant įsijungė akty-viai į parapijos darbą. Lietu-vių vardas gražiai įsikilo vietos visuomenės akyse. Visame

JUOZAS GLAVICKAS.

LDS 108 kuopos Worcester, Mass., ligametis finansų raštininkas, Ame-rikon atvyko prieš 50 metų. Du kar-tus buvo grįžęs į Lietuvą. Daug dir-bes įvairiose draugijose. Gyvai pris-idėjo organizuojant naują Worece-ter, Mass., lietuvių parapiją. Rinko aukas Tautos Fondui. Tik atgavus Lietuvos Nepriklausomybę, platino paskolos laktus, rūpestingai orga-nizavo Balto skyry ir rinko jam aukas. Daug padėjo atvykstantiems tremtiniais. Visi lietuviški ir Lietu-vos reikalai jam buvo visuomet prie širdies. Tai tikras Lietuvos sūnus, kurio darbai nebus pamiršti.

VISI Į LINKSMĄ IR PUIKŲ KONCERTĄ!

Šių metų balandžio (April) 20 d. 3 val. p.p. Lietuvių pa-rapijos svetainėje, Hartfor, kampas Capitol Ave. ir Broad St., Lietuvių R. Kat. Moterų Sąjungos 17-ta kuopa rengia įdomų ir puikų koncertą.

Programą išpildys L.R.K.M. S-gos Worcesterio 5-tos kuopos choras, vadovaujamas žinomos muzikės Mrs. G. KEENAP.

Koncerte dalyvauja L.R.K. M. S-gos Centro pirmininkė Mrs. Julia MACK, kurį žada pasakyti įdomią kalbą. Be to, dalyvauja didžiai visų gerb. prelatas J. AMBOTAS.

Po koncerto bus šokiai, grės-gera džiazio kapela, taip pat bus turtingas bufetas.

Maloniai prašome visus HARTFORDO ir apylinkių lie-tuvius atsilankyti į šį pirmą kartą Hartforde rengiamą koncertą.

Iš anksto dėkojame. Koncertui rengti KOMISIJA

mieste reiškiasi daug užsive-ju-tos ir simpatijų mūsų tautie-čiams. Klebonijoje nuolat skamba telefonas: tai prašo atsiimti surinktų drabužių, tai siūlo neturintiems baldų ar ki-tokių reikmenų bei maisto. Su-sidarė tamprūs broliški ryšiai visoje apylinkėje.

Lieka palinkėti veikliam kle-bonui kun. S. Morkūnui ištver-mės sunkiame, bet vaisingame apaštalavimo darbe, o jo uo-liams parapijiečiams lietu-viams — kas kartą labiau stip-rėti iš tėvynės atsineštoje dva-sioje.

LIETUVŲ
ATSIMINIMAI
RADIO VALANDOS
SESTADIENIAIS
4:45 KL.
5:30 VAL.
STOTIS
WEVD
1330K-107.5 M
JACKY-STUKAS
DIREKTORIUS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N. J.
TEL.
WAVERLY
6-3325

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SESTADIENIAIS 2 VAL. POPIET. — WWRL 1600 kc

GYVUOJA PER 15 METU

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai naujienos, muzika (vietinės žinios, parengiamos: koncertai, šokiai, ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. Evergreen 4-9293

J. P. GINKUS AD. JAZAVITAS V. UBARVICHUS
Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

INDIANA HARBOR, IND.

Povestuvimė kelionė

Prieš kurį laiką "Hammund Time" buvo visa eilė straipsnių, kaip įvairių tautybių naujakučiai kuriasi JAV. Jų tarpe buvo straipsnis ir apie lietuvių. Vytauto Bičkaus šeima. Straipsnis buvo pailiustruotas jo ir jo žmonos solist. P. Navickaitės - Bičkienės gyvenimo nuotraukomis.

Kitataučių spaudos susidomėjimas lietuvių naujakučių iškūrimu, šių eilučių autorių paskatino aplankyti inž. V. Bičkaus šeimą, gyv. 3918 Alder St., East Chicago, Ind.

Pasirodo, kad ši lietuviškoji šeima, vos susituokusi, tą pačią dieną, kad išvengtų bolševikiško "rojaus malonumų", buvo priversta pradėti povestuvinę "kelionę", pasukdami vakarų link, kuri iki šiolai tebesitęsia.

V. Bičkaus inžinieriaus laipsnį įsigijo Lietuvoje. Lietuvos nepriklausomybės laikais kaip inžinierius dirbo: Uosto Valdyboje, Klaipėdoje, Plentų Valdyboje, Šiaulių kelių rajone, Vilniaus akc. b-vė "Statyba", Ginklavimo Valdyboje, Linkaičių ginklų fabrike skyriaus vedėju. Visur dirbo kaip statybininkas inžinierius, be to, buvo aktyvios tarnybos Lietuvos ka-

riuomenės karininkas. Tremties metu gyveno Kemptene (Bavarijoje). Susiorganizavęs prie amerikiečių kariuomenės darbo kuopoms, jose visą laiką dirbo ir buvo darbų vedėjas. Į Ameriką atvažiavo 1949 met. pavasary. Čia nieko nelaukdamas, kad ir su tuščiomis kėšėmis, pradėjo organizuoti gyvenamųjų mūrinių namų statymą. Pats ne tik planus pasidaro, statymui leidimus išsirenka, bet ir įvairių medžiagų užpirkimus daro. Tokiu būdu iki šiol atliekamų laikų nuo fabriko darbų jam vadovaujant pastatyta 2-ji mūrinių gyvenamųjų namų, kurie yra su visais patogumais įrengti. Abu namai jau parduoti. Aišku, statytojai šiek tiek uždirbo. Be to, ir šiais metais žada vėl statyti, bet tik sau.

Aktyviai dalyvauja bažnytiniam chore ir šiaip įvairius visuomeniniai reikalai jam yra nesvetimi, visur, kur gali, padeda ir remia.

P. Navickaitė-Bičkienė baigusi šiaulių mokytojų seminariją. Studijavusi dainavimą Vilniuje. Tremty dainavimo studijas baigė Haendelio vardo konservatorijoje 1948 metais, Muenchene. Dainavo prancūzų kariuomenės ir tremtinių lietuvių kolonijose. Čia Amerikoje atliekamu nuo darbo laiku neapleidžia dainavimo ir mieliai dainuoja įvairiuose lietuvių parengimuose bei minėjimuose, o be to ir bažnyčioje susikaupimo, liudėsio, ar džiaugsmo dienomis dažnai solo pagieda.

Kartu su jais gyvena ir jos tėvai, kurie bendrai dirba ir laukia tos dienos, kada galės grįžti Tėvynę ir mylimą Radviliškį.

Jonas Erydis

Pittsburgh, Pa.

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Pittsburgho skyriaus paruošiamajam darbui įgaliotas visų Pittsburgho draugijų metiniame suvažiavime, š. m. sausio 20 d., komitetas turėjo savo pirmąjį posėdį kovo 6 d. Pirmininkaujant B. Jucevičiui, po ilgesnių diskusijų buvo nutarta šaukti visų draugijų atstovų susirinkimą, kovo 26 d. 8 val. vakare, Lietuvių Piliečių svetainėje, 1721 Jane St. Pradoma visas draugas, atsiųsti bent po du atstovus. M. B.

Sportas

Veda AL VAKSELS

Pavergtųjų Tautų Olimpiada?

Teko patirti, kad netolimoje ateityje prie Free Europe Committee susikūręs pavergtųjų Europos tautų sportininkų sambūris svarstys galimumus prarasti JAV Pavergtųjų Tautų Olimpiadą. Šį klausimą išsprendžia sportininkų atstovai prie minėto sambūrio. Ar tokia Olimpiada įvyks, parodys netolima ateitis.

LSK futbolo rungtynės su Brooklyn Wanderers kovo 9 d. Mc Carren aikštėje baigėsi 3:2 lietuvių naudai. Pirmas kėlinys 0:0. Rungtynės buvo žemo lygio. Mūšikiai žaidė neryžtingai.

Pirmame kėlinyje žiūrovus kiek nervino Adomavičiaus nuolatini stoviniavimas užnugarėje, o Sabaliausko ir Jokubaičio labai dažnas betikslis kamuolio vedžiojimas baudos aikštėje.

Antras kėlinys mūšikams buvo laimingesnis. Pirmasis klumpantio Kalašinsko sūvis į priešininko vartus buvo toks netikėtas, kad jų vartininkas spėjo tik liūdną žvilgsniu kamuolį palydėti. Už aštuonių minučių Gražys pasiūnčia antrąjį, o po desimties — Adomavičius užbaigia mūsų įvarčių seriją trečiuoju. Pabaigoje priešininkai pasipaudžia ir pasekmę sušvelnina dviem įvarčiais.

ŠACHMATAI

Baigėsi N. Y. lietuvių šachmatų pirmenybės

Vasario 29 d. N. Y. lietuvių šachmatų pirmenybės pasibaigė be aiškios nugalėtojos, nes I, II ir III vietas užėmė žaidikai, surinkę po lygiai taškų (8,5): Galmianas, Sukys ir Trojnas. Nuo jų tik 1/2 taško atsiliko Merkevičius paskutiniame rate įveikęs Galmianą ir iškovojęs sau 7 1/2 taškų. Staknis (7,4), paskutiniame rate įveikęs Sukį, atsidūrė 5 vietoje. Po jo seka Vilpišauskas (6 1/2), Milčius (6,5), Milukas (5 1/2), Volkas (3,8), Dėdinas (2,9) ir Kondratas (1,10).

Šių pirmenybių nugalėtojams J. Ginkus, K. Cerkeliūnas ir X. Strumskis pasikvėrė gražias dovanas, kurios buvo įteiktos kovo 14 d. Lietuvių Atletų Klube. Dovanas įteikė K. Skėma.

Po dovanų įteikimo LAK šachmatų vienetas (10 žaidėjų) vyks išbandyti savo jėgas prieš amerikiečius — Brooklyn Chess Club.

Laikinasis JAV-bių ir Kanados Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas skelbia:

1) JAV-bių ir Kanados lietuvių sporto klubų atstovų ir sporto darbuotojų suvažiavimas šaukiamas balandžio 6 d. (Vėrubų sekmadienį), Chicagoje. Suvažiavimas vyks Lietuvių Vycių salėje, 2453 West 47th St. Pradžią 1:00 val.
2) Iki šiol dar neužsiregistravusieji suvažiavimo dalyviai prašomi registruotis šiuo adresu: Vytautas RADYS, 4545 So. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill. Užsiregistravusiems auksčiau skelbtu adresu, antrą kartą registruotis nereikalinga.

ATLAIKOS (JUNK)

Jei turite atliekamą laužo (junk) ar kitokių atliekų, praneškite

JUOZUI SINKEVIČIUI

telefonu SO. 8-8343

Galite skambinti ir vėliau vakare. Lietuvių.

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODININKAS

Čia parduodami ir taisomi laikrodžiai, žiedai, apyrankės, auskarai, ir kiti puošmenys bei brangenybės. Kreipkitės: 485 Grand St. Brooklyn 11, N. Y.

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

197 Havemeyer Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-8384

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIN 4-2329

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.
Šeštadieniais 10-12 ryto ir susitarus.

Ofiso tel. GLENmore 5-3094

Namų tel. GLENmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., išskyrus šventadienius

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius - Balsamuotojas

Moderniška Kopyčia

423 Metropolitan Ave.

Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius

Notary Public

660 Grand St.

Brooklyn, N. Y.

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

Graborius - balsamuotojas

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslių, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST., NEW YORK CITY

Virs Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti ir visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISHUNAS IR SONUS EDWARD MISHUNAS

SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visi myli užėti.

Pavieniai ir su šeima, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti

Importuoti konjakai - Ukandžiai - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

William J. Drake

(DRAGUNAS)

LIETUVIŠKAS ADVOKATAS

85 - 03 WAREHAM PL.

JAMAICA, N. Y.

Tel. JAMAICA 3-7723

Skaitykite ir platinkite

"DARBININKĄ"

ŠVĖSDAMI

sukaktuves, vestuves ar sulaukę naujagimio, nepamirškite gero fotografo. Nuotraukos kiekviena proga kiekvienam priinama kaina.

DON SULAITIS

600 Wilboughby Ave.
Brooklyn 6, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-8137

Tel. EVERgreen 4-9352

4-2442

ALLIANCE HALL

195 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

CATERERS

Parties - Weddings

Communion Breakfasts

Banquets

MEETING HALL

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sėnus

FUNERAL HOME

254 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį

Koplyčia šermentis dykai

Tel. SOUTH Boston 8-2590

Avenue 2-2484

Lithuanian

Furniture Co.

MOVERS -

SO 8-4618

INSURED and BONDED

Local and Long Distance Movers

326-328 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY

South Boston, Mass.

D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas

Graboriai ir Balsamuotojai

Patarnavimas dieną ir naktį

Koplyčia šermentis dykai

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 8-0815

South Boston 8-2609

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

So. Boston, Mass.

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. PA. 7-0402-M

RAMUNŲ ŽIEDAI

Lietuviai nuo senų laikų yra įsitikinę, kad ramunės yra vaistas. Ramunės vartojamos nuo šalčio, reumatizmo ir dieglių. Ramunės stiprina visą kūną, gerai veikia į skilvį, inkstus (kidney) ir palengvina kitus susirgimus ar negalavimus. Jų geros ir akims plauti. Geri ramunų arbatą be baimės. Ką jos daug geria, tas turi skausmų, Ramunės yra geros ir plaukams plauti ir išlaikyti švartą galvos odą. Mūsų ramunės yra iš Jugoslavijos. Svaras ramunų \$2.50. O už \$1.00 — 5 uncijos.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway

South Boston 27, Mass.

Tel. POplar 4110

Charles J. Roman

(RAMANAUSKAS)

LAIKOTUVIŲ

DIREKTORIUS

1113 Mt. Vernon Street

Philadelphia, Pa.

Moderniška laidojimo įstaiga

Udele, graži koplyčia, erdvi salė

Pakeleiviams sutelkiamas

nakvynė

Viskas nemokama

Kreipkitės dieną ir naktį

Paremkite tuos biznierių ir profesionalus, kurie skelbia "Darbininką"

SPAUDOS NAUJIENA

FAUSTO KIRŠOS

ŠVENTIEJI AKMENYS

DIDAKTINIAI EILERASČIAI

Išleista prel. Pr. M. Juro Iešomis. Gražus dail. J. Valiaus viršelis. Galima gauti "DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE: 680 Bushwick Ave., Brooklyn, 21, N. Y. Kaina 2 dol

DR. ANTHONY ARENT

LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS

Vidurių Ligos Specialistas

Valandos pagal susitarimą

OFISAS: 507 MAIN STREET

PARK BLDG., WORCESTER, MASS.

Tel. 7-2173, namai; Tel. 6-0671.

SAVE TIME MONEY WORK with *York heat*

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (aliejumi) šildymą. Nereikia nešioti pelenų sėtuvų. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE

520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.

Tel. 2608

JAV skautai pradėjo naudoti naują dirbtinio kvėpavimo būdą. Čia matome White Plains, N. Y. dalinio skautų atliekant naujos dirbtinio kvėpavimo sistemos pratybas.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGES
AMERIKA, LBS ORGANIZACIJOS IR LIETUVIŲ ŽINIOS
480 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

E K R A N A S

NEW YORKO NAUJIENOS

J. E. vysk. V. Erizgys gegužės 4 d. V. J. Atsimainymo parapijos bažnyčioje, Maspeth, parapijos vaikams teiks su-tvirtinimo sakramentą.

Aprėiskimo parapijos bažnyčioje pirmadienį, kovo 24 d. prasidės dviejų savaitių misijos. Pirmąją savaitę misijos bus moterims ir mergaitėms, antrąją — nuo kovo 31 d. — vyrams. Pamokslai bus sakomi rytais po 9 val. mišių ir vakarais 7,30 val.

Didžiosios savaitės pirmadienį, antradienį ir trečiadienį, balandžio 7, 8, 9 d.d., bus kolektyvijos inteligentams. Pamokslai bus sakomi ir išpažinčių klausoma vakarais 7,30 val.

Misijas ves Tėvas Jonas Adamavičius, O.F.M.

Angelių karalienės parapijos bažnyčioje misijos prasidės sekmadienį, kovo 23 d., 7,30 v. vak. ir tęsis visą savaitę, iki kovo 30 d. Pamokslai bus sakomi rytais po 9 val. mišių ir vakarais 7,30 val. Misijas ves Tėvas Placidus Barisa, O.F.M.

Vytautas Maželis New Yorko Foto Institute (Institute of Photography) labai gerai baigė portretūrą. Anksčiau tame pačiame institute jis studijavo komercinę fotografiją.

Aldona Šlepetytė — balerina — vėl pasirodė New Yorko operos scenoje. Kovo 14 d. Carnegie Hall ji šoko "Carmen" operos pastatyme, kur balerina su dideliu pasisekimu atliko pirmąją baletą partiją ir savo grakštumu bei lengvumu žavėjo žiūrovus.

Pravėniskųjų žudynės filme Bolševikų vykdytos Pravėniskiuose ir kitur žudynės yra užfiksuotos rolių Motučių filme. Šį kiekvieną žiūrovą sukrečianti filmo galėsimė matyti atsilankę į studentų skautų korporacijos "Vytis" ruošiamą lietuviško filmo vakarą balandžio 6 d., 4 val. p.p., Aprėiskimo parapijos salėje. Ten pat bus rodomas filmas iš tremtinių gyvenimo stovyklose ir puikus spalvotas filmas iš Lietuvos gyvenimo ir gamtos vaizdų. Niekas neturėtų praleisti progos šiuos filmus pamatyti.

"Quo Vadis" pripažinta geriausiu 1951 filmu. Pereitą savaitę pasibaigė New Yorko svetimomis kalbomis išeinančių laikraščių filmų kritikų balsavimai, kuriuose buvo renkami geriausi pereinčių metų filmai. Balsavime dalyvavo ir "Darbininkas". "Quo Vadis", kuris jau pradėtas rodyti Brooklyno Metropolitan Loews teatre, Fulton St., laimėjo daugiausia balsų. Japonų filmas "Rashomon" pripažintas geriausiu svetimos kalbos filmu. Atskirai buvo renkamas ir geriausias britų gamybos filmas. Tokiu pripažintas "Hofmano pasakos", kurios rodomos paskutinės dvi savaitės Sutton teatre, New Yorke.

Nauji filmai, pasirodę paskutinėmis dviem savaitėmis New Yorko ekrane, nelabai prašoka vidutiniškumo lygį. Loews State teatras rodo silpną muzikinį filmą "New Yorko gražuolė" (The Belle of New York). Nors jame šoka ir vaidina garsūs Fred Astaire, tačiau filmas visiškai nepriugysta pereinčių metų "Amerikiečiui Paryžiuje". Victor'a teatras, kuris iki šiol rodė "Pirklio mirtį", prieš porą dienų pradėjo rodyti naują Judy Holliday komedią "Vedybinis tipas" (The marrying kind). Su ja kartu filme vaidina visiškai naujas, bet daug žadą aktorius Aldo Ray. Judy Holliday šiame filme blogesnė negu 1950 metų premijuotame filme "Born yesterday". Nauja programa duodama ir Rox teatre. Ten rodomas filmas iš didžiųjų laikraščių ir spaudos žmonių gyvenimo "Deadline — U.S.A." Apie jį parašysime kitą kartą.

Neseniai mūsų minėtas anglių gamybos filmas "The Laverd Hill Mob" ką tik laimėjo Britų Filmų Akademijos pripažinimą geriausiu jų filmu. Tai atitinka amerikiečių "Oscaro" medaliui.

Meč. Bazgaitis energingai organizuoja visokią antikomunistinę akciją. Jo rūpesčiu airių parapijos klebonas (118 St. at Atlantic Ave. kampas) sutiko savo parapijiečiams išdalinti 500 egz. lapelių ginančių tremtinius prieš komunistų puolimus.

A. A. A.

MIRUSIEJI

Jurgis Vasauskas mirė vasario 23 d., palaidotas vasario 28 d. šv. Trejybės kapinėse. Iškilmingos pamaldos už vėlonę vėlė atlaikytos Angelių Karalienės parapijos bažnyčioje.

Ona Čikanavičienė mirė kovo 11 d., palaidota iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse kovo 14 d.

Juozas Bieliuskas mirė kovo 12 d., palaidotas kovo 15 d. iš Angelių Karalienės parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Antanas Rimkūnas, 68 metų amž., mirė kovo 7 d., palaidotas kovo 11 d. iš Aprėiskimo parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Kasperas Jenelis, 77 metų amž., mirė kovo 7 d., palaidotas kovo 11 d. iš Aprėiskimo parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse.

GRAZI TRADICIA IS LIETUVOS

Vieną kartą į metus — Balandžio pirmą Jūs turit linksmą visiems lygiai taikantią

KULTUVĖ

Visi žino KULTUVĖ. Išrašykite Kultuvę ir Jūs, gausit ją tiesiai į namus. Suraskit keturius Kultuvę skaitytuos ir atsiųskit dolerį laiške. Viena Kultuvė — 25 centai, kuriuos galima atsiųsti smulkiais pašto stempais. Dar šiandien išrašykite:

KULTUVĖ, 373 South Second St., Brooklyn, N. Y.

Buvęs majoro W. O'Dwyer politinis draugas J. J. Moran nuagabentas atlikti bausmę į Sing Sing. Moran nuteistas nuo 12½ iki 25 m. kalėti už kysininkavimą.

noką muzikinį filmą "New Yorko gražuolė" (The Belle of New York). Nors jame šoka ir vaidina garsūs Fred Astaire, tačiau filmas visiškai nepriugysta pereinčių metų "Amerikiečiui Paryžiuje". Victor'a teatras, kuris iki šiol rodė "Pirklio mirtį", prieš porą dienų pradėjo rodyti naują Judy Holliday komedią "Vedybinis tipas" (The marrying kind). Su ja kartu filme vaidina visiškai naujas, bet daug žadą aktorius Aldo Ray. Judy Holliday šiame filme blogesnė negu 1950 metų premijuotame filme "Born yesterday". Nauja programa duodama ir Rox teatre. Ten rodomas filmas iš didžiųjų laikraščių ir spaudos žmonių gyvenimo "Deadline — U.S.A." Apie jį parašysime kitą kartą.

Neseniai mūsų minėtas anglių gamybos filmas "The Laverd Hill Mob" ką tik laimėjo Britų Filmų Akademijos pripažinimą geriausiu jų filmu. Tai atitinka amerikiečių "Oscaro" medaliui.

"Aidu" skiriamos literatūros premijos įteikimo proga

Pranciškonų Spaudos Centras

rengia

DAINOS IR LITERATŪROS VAKARĄ

Vakaras įvyks

1952 M. BALANDŽIO 27, SEKMADIENI, 4 V. PO PIETŲ
SV. JUOZAPO PARAPIJOS SALĖJE

1080 Willoughby Ave. Brooklyn, N. Y.

Visi lietuviškosios kultūros mėgėjai ir mylėtojai kviečiami dalyvauti.

I Tarptautinį Eucharistinį Kongresą Barcelonoje, Ispanijoje, ruošiasi vykti nemažas lietuvių būrys. Kongresas įvyks gegužės pabaigoje — birželio pradžioje. Suinteresuoti smulkesnių informacijų gali gauti pas vietos klebonus.

V. J. Atsimainymo parapijos salėje, Maspeth, kovo 23 d. 7,30 val. vak. bus rodomi du filmai — King of Kings ir The Blind Beggar. Filmus rodyti suorganizavo tretininkai. Aukšta 1,00 dol.

Jok Stuko radijo valandėlė šeštadienį, kovo 15 d. 4.45—5.30 val. p.p. davė specialią programą prof. Juozo Žilėvičiaus 60 metų amž. sukačiai atžymėti. Programą išpildė Lietuvos operos solistė Vincė Jonuškaitė ir Operetės choras vadovaujamas Myk. Liuberskio, sudainuodami jubilijato kompanuotus kūrinius ir harmonizuotas liaudies dainas.

NAUJAS "KARIO" (2) NUMERIS

Naujas "Kario" numeris turi iliustruotą priedą, atspausdintą geresniame popieriuje ir gausiai iliustruotą. Numeryje atžymimos sukaitytos, S. Narkėliūnaitė rašo apie pasaulio lietuvių 1951 m., K. Lengvinas — Faktų ir idėjų pakopomis, adv. K. R. Jurgėla prisimena 1830-31 m. sukilimą, Pulk. O. Urbanas — Lietuvos Vietinė Rinktinė. Toliau tęsiama J. Noreikos — Trys velniai, Vladas Ramojus rašo savo prisiminimus iš partizanų kovų, platus "akiračio" skyrius ir t.t.

ISNTOMOJAME krautuvės paltalus su trijų kambarių butu Wilson Ave., Brooklyn, N. Y. Kreiptis po 6 val. vakare: 339 Wilson Ave., Brooklyn, N. Y.

II ar III-ias aukštas

Pabaltiečių paroda

pavadinta "The Baltic States in Western Culture", kovo 11 d. pradėjo veikti Columbia Universiteto bibliotekoje (Butler Library). Išstatyta Estijos, Latvijos ir Lietuvos reprezentaciniai leidiniai savomis ir svetimomis kalbomis.

Parodą ruošė šiame universitete studijuojantieji pabaltiečiai studentai, bendradarbiaudami su savo konsulatais New Yorke. Paroda užtruks visą kovo ir balandžio mėn. Bibliotekos patalpos atdaros kasdien nuo 8,30 ryto iki 10 val. vakaro.

Lietuvių Dantų Gydytojų Dr.-jos New Yorko skyriaus susirinkimas kovo 8 d. pirm. dr. E. Liatukienė padarė metinės veiklos pranešimą. Draugija turi 26 narius. Vienas narys studijas baigė New Yorke ir turi savo kabinetą, dvi narės studijuoja ir keletas dirba savo profesijoje. Išrinko naują valdybą — pirm. dr. E. Liatukienė, vicepirm. dr. M. Kregždienė ir sekr. dr. B. Paprockienė. Nutarta ir ateityje susirinkimuose skaityti profesines paskaitas. Sekretorės dr. B. Paprockienės adresas: 83 Stuyvesant Ave., Brooklyn 21, N. Y. Tel. GL. 3-4445. Susirinkimas gaibtas jaukia arbatėlė.

BOSTONO ŽINIOS

Parapijos choras rengiasi bažnytiniam koncertui

Balandžio 6 d. šv. Petro liet parapijos bažnyčioje numatomas vertingas bažnytinis koncertas. Komp. J. Kačinskas su parapijos choru labai uoliai rengiasi tam koncertui. Numatoma ir solistų.

BALF susirinkimas

kovo 12 d. L. Piliečių Dr.-jos salėje buvo negausus dalyvių skaičius, todėl nebuvo vykdomi valdybos rinkimai. Išsklaidytas tik vajuos komiteto pranešimas, iš kurio paaiškėjo, kad surinkta ir pasiūsta Balf centrui \$1006.00. Vajuos komitetas tuo laiku savo darbą atlikęs. Visuomenė dėkinga komitetui, energingai per trumpą laiką surinkusiam nemažą sumą.

Serga J. Andrius

Jau kuris laikas serga pulk. J. Andrius, aktyvus katalikų visuomenininkas ir kartografinis specialistas. Kaip žinome, J. Andrius rengia svarbų Lietuvos žemėlapi, tačiau liga jam gerokai darba trukdo. Linkime sveikatos.

Bostoniškiai ankoja ALT \$3,000

Šiems 1952 metams ALT yra nustačiusi Bostono lietuviams kvotą 3,000 dolerių. Kadangi vien per Vasario 16 minėjimą surinkta per 2,000, todėl netekta abejoti, kad ALT Bostono skyrius nesunkiai išpildys reikalaujamą kvotą, o gal dar ir ją pervirs.

Lietuvių evakuacijos dienos parade

Kovo 17 d. So. Bostone vykusiame evakuacijos dienos didžiuliam parade šimet ypač aktyviai dalyvavo ir lietuviai. Smulkiau pranešime kitame numery.

Vėliau buvo pranešta, kad šis bandymas puikiai pavykė. Ateityje tokie bandymai bus kartojami, kad visi gyventojai arčiau su ta pranešimų technika susipažintų.

"Rūtos" kult. organizacija ir Jok. Stuko radijo ruošia koncertus balandžio 27 d. Lietuvių Laisvės salėje Elizabeth, N. J., ir gegužės 4 d. Arpeiskimo parapijos salėje Brooklyne. Programoje dalyvauja šios meninės jėgos: Suzana Griskaitė, Alekas Vasiliauskas, "Rūtos" dainos ansamblis ir šokėjų grupė, linksnieji broliai "Dominykas ir Motiejus" ir latvių tautinių šokių grupė "Trejdekis."

Lilija Šateikienė, pianistė ir ART-Tone Muzikos Studijos vedėja, kovo 30 d. New Yorko Statler viešbutyje, Keystone patalpoje, ruošia salos mokinį koncertą. Koncerte dalyvaus ir "Rūtos" tautinių šokių grupė, vedama Ald. Cvirkaitės. Koncerto pradžia 8 val.

Nuoširdžiai užjaučiame

p. TEOFILĖ AURILIENĖ

jos vyrui mirus.

CERNIŲ SEIMA

Brooklyno Vaidintojų Trupė

1952 m. kovo mėn. 23 d.

APRĖISKIMO PAR. SALĖJE, North 5 ir Havemeyer St.

vaidins T. GUTHKES 3 veiksmų linksma vaidelį

MELAGĖLIS

Bilietai tik po 1 dol. suaugusiems, o vaikams 0,75 c.

Bilietai iš anksto gaunami "Gabijs", pas J. Ginkū ir vaidinimo dieną prie įėjimo į salę.

Nepraleiskite progos, nepamatę šio linksmo vaidelio

ŠVENTO ANTANO GARBEI

Kovo - March 18 dieną, 1952 m.

LIETUVOS PRANCISKONŲ

Šv. Antano Vienuolyne

Kennebunk Port, Maine

Prasideda

Iškilmingos 13-kos Antradienių Pamaldos

kurios baigsis birželio 4-13 d.

Šv. Antano Mišių Novena

Už visus šv. Antano 13-kos Antradienių Pamaldų ir Novenos dalyvius bus laikomos

KAS ANTRADIENI:

7 val. ryto — iškilmingos šv. Mišios.

7 val. vakaro — iškilmingos pamaldos prie ištatyto šv. Sakramento

Pamaldų metu bus skaitomos prisūstos intencijos, kuriomis Pranciškonai melsis.

Visus šv. Antano Mylėtojus kviečiame

Jungtis su Pranciškonais maldoje, šv. Komunijoje ir šv. Mišiose, kad per didžiojo Stebukladario šv. Antano užtarimą iš Dievo išprašytume:

TEISINGOS TAIKOS,

NEPRIKLAUSOMYBĖS LIETUVAI

KIEKVIENAM RŪPESČIŲ VALANDOJE REIKALINGOS PAGALBOS.

Si gaucis miracula... Jei ieškai stebuklų, kreipkis į šv. Antaną. Iki Kovo 18 d. prašome prisūsti savo ypatingas intencijas sekančiu adresu:

VERY REV. PROVINCIAL SUPERIOR
KENNEBUNK PORT, MAINE

BALF PIRM. Į EUROPA

(Atkelta iš 4 pusl.)

Todėl kan. dr. J. Končius pirmiausia sustos Paryžiuje, paskui lankysis Genevoje, kur matysis su kompetentingais asmenimis. Paskui kelias į Vokietiją.

Aplankęs karinę vyriausybę, lankysis Bonnoje pas vokiečių vyriausybę, kur prašys, kad Balf siunta būtų nemokamai vežama Vokietijos geležinkelais, kad būtų galima išsibarsčiusius lietuvius sutelkti į vieną didesnę vietovę ir tuo pagilinti jų bet kokią šelpimą.

Po to lankys visas lietuvių gyvenamas vietas, ligonines ir net kaimus. Dabar Vokietijoje lietuvių gyvena išsibarskę net 180 vietovių. Norėdamas sumažinti kelionės išlaidas, kan. J. Končius pasiėmė su savimi ir automobilį. Kartu įsidėjo ir kilnojama altorių, kad galėtų kelionėje lietuviams laikyti pamaldas.

Pasibaigus IRO globai ir pergrupavus tremtinius, pasikeitė visos gyvenimo sąlygos. Jas ištirti ir bus vienas iš svarbiausių uždavinių. Bus daroma visa, kad užkliuvusių dalis, ypač perskirtų šeimų nariai, galėtų dar įvažiuoti į Ameriką.

Ijungiami ir latviai su estais

Latvių ir estų šalpos organizacijos ir kiti veiksniai įgaliojo Balf pirmą kartą veikti ir jų vardu, Kartu bus aplankomos ir jų tautos stovyklos, tiriamos sąlygos ir teikiama globa. Kartu su jų atstovais jis numato

lankytis pas vokiečių vyriausybę.

Iš Vokietijos, kur numato ilgiausią užtrukti, dar aplankys Austriją, Belgiją, Angliją, kur Balf turi savo įgaliotinių, švediją, Italiją, kur tik yra išsibarsčiusių lietuvių.

"Care" įgaliotinis

Ryšium su pirminio kelio "Care" (Balfas yra jo narys), įgaliojo kan. dr. J. Končius aplankyti visas "Care" stotis Europoje, ištirti jų veiklą ir padaryti pranešimus. Kartu iš savo pusės pasižadėjo visokeriopą paramą ir globą. "Care" išsiuntinėjo raštus savo stotims, pranešdamas apie vizitatoriaus atvykimą. "Care" ir smokės didelę dalį kelionės išlaidų.

Kaip "Care" įgaliotinis kan. J. Končius darys pasikalbėjimus su spauda ir numato aplankyti net Jugoslaviją, jei nesusidarys kokių kliūčių ten įvažiuoti.

Kas pavaduos Balf pirmininką?

Šie dideli ir svarbūs uždaviniai pareikalaus nemaža laiko. Tad kan. J. Končius vykdamas trečią kartą į Europą (pirmą 1946, antrą 1950), užtruks daugiau kaip pusę metų. Tuo metu Balf pirmininko pareigas eis E. Devenienė.

Išvažiuojančiam pirmininkui buvo palinkėta geros kelionės ir kuo sėkmingiausio darbo mūsų šalpos reikaluose.